www.svoboda-ms.com

РІК ЗАЛОЖЕННЯ 1893.
"СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 Grand St., Jersey City, N. J.
Всі листи, мані-ордери і інші треба висилати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
"SVOBODA"
("LIBERTY")
the Ukrainian Newspaper
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 Grand St. Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза -- "SVOBODA" -- Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVI. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., вівторок, 11-го червня 1918. Ч. 69. VOL. XXVI. JERSEY CITY, N. J., Tuesday, June 11, 1918. No. 69.

НОВИЙ НАСТУП НІМЕЦЬКИХ ВІЙСК НА ПАРИЖ.

Побіда американських військ над Марною. — 300 Німців взято в полон.

Мир між Україною і Москвою аж по занятю всіх українських земель.

Українська Рада з Далекого Сходу жадає влученя до України манджурської і амурської области.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ГОЛОВНІ ЖАДАНЯ УКРАЇНСЬКИХ ДЕЛЕҐАТІВ.

Ґен. Скоропадський переводить орґанізацію нової української армії.

БЕРНО, 6. червня. — Київський кореспондент німецької часописи „Франкфуртер Цайтунґ", др. Вертгаймер, подає подробиці з мирових переговорів, які під сю пору ведуть ся в Києві між правительствами большевицьким і українським.

Доси відбули ся 4 засїданя, на яких були обговорювані отсї чотири справи:

1. Визначенє територіяльних границь.

2. Поворот Українців з Великоросії.

3. Зворот Україні належних до неї зелїзничих матеріялів і цінних паперів.

4. Жадане України независимих дипльоматичних зносин з другими державами.

Предложенє обох сторін щодо означеня північної границї виказують ріжницю на 65 миль. Спірна територія обіймає важні зелїзничі і промислові околиці.

Незвичайно горячу дискусію викликала була друга точка. Коли Українцям (а ним може бути кождий, якого признасть українське правительство) буде дозволене перенести ся з Великоросії враз зі своїми матєками, то в сей спосіб буде нарушений нині в Росії істнуючий закон, після котрого вивіз гроший з Росії є обмежений до найнизших границь. Крім того большевицьке правительство зі зовсїм зрозумілих причин противить ся тому, щоби російські капіталісти ратували свої богацтва в сей спосіб, що назвуть ся Українцями.

Що дотичить третої точки, то є в справі звороту зелїзничих матеріялів, то представники большевицького правительства зробили предложенє, щоби вибрати комісію, якої обовязком було би випрацювати відповідний плян.

Дуже горяча дебата вела ся над точкою четвертою, а менше, щоби Україна мала своїх окремих дипльоматичних представників. Дійшло до того, що мало що не приходилось закрити засїдане. Остаточно обі сторони згодили ся на компроміс: Україна одержить право держати своїх дипльоматичних представників, скоро лише мир з Росією буде заключений.

Правдоподібно розходило ся о те, щоби переговори покінчили ся заключенєм мира.

Після инших інформацій з України політична буря ще не устала.

Українське правительство гетьмана Скоропадського складаєть ся з дідичів і кадетів. Прочі політичні партії злучили ся разом, щоби предложити Скоропадському домаганє в цїли утворення коаліційного правительства, яке обіймало би представників всїх партій. Скоропадський дав на се відмовну відповідь.

Гетьман Скоропадський приступив тепер до орґанізації гайдамаків на взір колишних козаків „Запорожської Січи". В тій цїли розїхали ся по селах аґітатори.

МИР МІЖ УКРАЇНОЮ І МОСКВОЮ АЖ ПО ЗАНЯТЮ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ.

Німецько-українські війска переводять дальше наступ на українських землях.

ЛОНДОН, 7. червня. — Російське саветське правительство стрічає трудности у своїх змаганях, щоби заключити мир з українським правительством та запобігти дальшому наступови німецьких і українських війск на російську (?!) територію.

Мирову конференцію в Києві відложено, а тимчасом німецькі і українські війска заняли ноші території від Росії.

Німецький командант заявив, що не було би вказаним заключати мира, ДОКИ НЕ БУДУТЬ ЗАНЯТІ ВСІ ВАЖНІШІ УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ, як се доносить теґрама з Москви до „Екснендж Телеґраф".

НІМЕЦЬКІ ВІЙСКА ПІД ВОРОНІЖОМ.

МОСКВА, 30. мая. (Спізнена телеграма). — Вісти з Харкова доносять, що німецькі війска обсадили зелїзничу стацію Ліски на полудне від Воронїжа. Війска саветського правительства уступають дальше на північ.

ЗІРВАНЄ МИРОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ Є НЕМИНУЧЕ.

ЦЮРІХ (Швайцарія), 7. червня. — **ЗІРВАНЄ МИРОВИХ ПЕРЕГОВОРІВ МІЖ ПОСЛАМИ УКРАЇНИ І БОЛЬШЕВИЦЬКИМИ ДЕЛЕҐАТАМИ, які заступають решту Росії, є неминуче, як се доносить вістка, одержана з Києва.**

УКРАЇНА І УКРАЇНСЬКІ КОЛЬОНІЇ НА ДАЛЕКІМ СХОДІ.

Українська делеґація домагаєть ся влученя тих земель до України.

ПАРИЖ, 9. червня. — **Під впливом Німеччини Україна ставить свої домаганя щодо азіяцьких посїлостий Росії,** як се доносять швайцарські часописи. Вони привязують чималу вагу до сього, що до Києва прибула недавно делеґація від Української Ради з російської Манджурії, яка поставила домаганє, щоби її признати право брати участь в мирових переговорах (між Україною і Москвою).

ДЕЛЕҐАЦІЯ ДОМАГАЄТЬ СЯ ПРИЛУЧЕНЯ ДО УКРАЇНИ ТЕРИТОРІЇ ПОЛОЖЕНИХ ЗА БАЙКАЛЬСЬКИМ ОЗЕРОМ, які посїдають вартісні нафтові терени в амурській области і Манджурії.

Німці поширюють вісти, в яких говорить ся, що населене сих богатих провінцій складаєть ся до 80% з Українців.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬ СЯ ЗЛУЧЕНЯ ЦІЛОГО КРИМУ З УКРАЇНОЮ.

Злука Криму з Туреччиною нарушила би житеві інтереси України.

АМСТЕРДАМ, 7. червня. — Берлїнська часопись „Крайц-цайтунґ", орган всенїмецької партії, остро критикує турецькі претенсії щодо побережа Чорного моря і Кавказу. Часопись вказує, що злука Криму з Туреччиною є неможлива, бо вона нарушила би житеві інтереси України. Таврійська губерния, в якої склад входить також Крим, належить національно і географічно до України, яка домагаєть ся для себе також Севастополя.

„Здаєть ся, що ідею Туреччини є здобути пануюче становище на Чорнім мори і утворити з Кавказу сильний охоронний вал проти Росії, — пише „Крайц-цайтунґ". — Від того часу Німеччину стрічають тяжкі задачі. Між Німеччиною і закавказькою републикою не було навіть тіни якогось антаґонізму. Коли Німеччина виступила до війни, вона узнала турецькі аспірації щодо Персії. Німеччина заґарантувала Туреччині теперішні границї, і за те буде дальше бороти ся.

„Німеччина є однак управнена оперти ся турецьким домаганям на сході і на північнім сході, які виходять далеко поза границї можливости, уложені на початку війни. Війна не може полишити антаґонізму між Німеччиною а Росією і Україною. Годовна цїль війни мусить бути утворенє нової коаліції, яка не має бути противнїмецька".

СЕЛЯНИ НА ВОЛИНИ І В ПОЛТАВЩИНІ ОРҐАНІЗУЮТЬ ОРУЖНИЙ ОПІР.

Независимі партії на Україні жадають уступленя теперішного кабінету.

ЛОНДОН, 8. червня. — **Вісти з Ціріху (Швайцарія) доносять, що положенє є дуже грізне в околицях Ровна і Луцка (волинська губернія), де селяни підняли ворожобно і підпалили великі державні ліси. Бувший командант Зимової палати в Петрограді (царської палати) зорґанізував селян в батальони, зоружені також в артилерію.**

В Ямполи (на північний схід від Збаража) 40.000 селян присягнуло на вірність отсїй новій орґанізації. Селяни напали на склади оружя в Дужині.

Селяни в Полтавщині ставлять опір оружному наступови Німців.

Независимі партії на Україні зажадали уступленя теперішного кабінету.

ЖИДИ ПРОТИ ПРАВИТЕЛЬСТВА СКОРОПАДСЬКОГО.

Нове українське правительство знесло міністерство для жидівських справ.

АМСТЕРДАМ, 13. мая. — Віденський кореспондент жидівського кореспонденційного бюра в Ґазі доносить, що Жиди на Україні противляться новому правительству, бо у виданій ним проклямації воно мовчить про національну автономію для Жидів, признану їм попередними правительствами.

Жиди відносять ся також ворожо до Німців з причини їх протижидівського становища.

Нове українське правительство знесло міністерство для жидівських справ.

ЧОРНОМОРСЬКА ФЛЬОТА МАЄ ВІДИТИ НА СЕРЕДЗЕМНЕ МОРЕ.

Німецька залога на кораблях чорноморської фльоти.

ЛОНДОН, 7. червня. — **Ціла російська фльота, яка постала в пристанях Одеси і Севастополя, буде обсаджена німецькими залогами і ходить чутка, що Німці мають намір ужити її проти аліянтів на Середземнім мори,** як се доносить українська часопись „Діло".

Дальше сказано, що німецькі інжинери і механіки працюють пильно в николаївськім арсеналі в Севастополи.

Бродський міністром в українськім кабінеті.

ХАРБІН, 2. червня. — **Зайсний властитель цукроварень на Україні, Л. Бродський, заняв місце міністра в українськім кабінеті.** (Л. Бродський є жидівської народности).

Три головні німецькі шляхи через Україну.

ЛОНДОН, 9. червня. — В послїднім числі тижневника „Дайтше Політік", органу д-ра П. Рорбаха і инших „східних" пропаґандистів, піднесено новий клич „Гамбурґ-Герат".

В артикулї під сею назвою є представлений точний плян змагань Німеччини на сході і її експанзії при помочи Литви, України, Кавказу і Персії до Афганїстану.

Припускають, що Україна буде постійно підпорядкована цїлям німецької політики. **Німеччина вже нині носить ся з наміром побудованя трох головних зелїзних шляхів, які мають вести з Німеччини на схід через Україну,** а іменно: 1) через Австрію-Галичину, 2) через Польщу і 3) через Литву.

Після чадки німецьких економістів, се принесло би велику користь в порівнаню з давним полученєм з Туреччиною, яке позіставало вповні під контролю Австрії, Болгарії і Румунії.

400 убитих підчас експльозії коло Ясів.

МОСКВА, 8. червня. — Підчас вибуху складів амуніції в околиці Ясів дня 30. мая згинуло до 400 осіб.

Телеґрама з Амстердаму з дня 7. червня подала вістку, що з причини огню, а вслїд за тим експльозії в українських складах амуніції в Жмеринці, на захід від ріки Лаври, згинуло 60 осіб.

В РОСІЇ:

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Арештоване команданта балтійської фльоти.

ЛОНДОН, 7. червня. — Телеґрама бюра Райтера з Москви доносить, що на приказ большевицького правительства **увязнено капітана Щасного, команданта російської балтійської фльоти.** Його обжалувано о підбурюванє моряків проти власти саветського правительства.

Ґенерал Брюсілов жиє в нуждї.

ПАРИЖ, 8. червня. — Ґен. Брюсілов, колишний головний командант російських війск, жиє з ласки людий, як се доносять нині тут одержані німецькі часописи.

Американський посол в Петрограді.

ВАШІНҐТОН, 8. червня. — Телеґрама до департаменту заграничних справ доносить про приєутність американського посла, Френсіса, в Петрограді.

Посол Френсіс прибув до Петрограду дня 4. червня на короткий побут.

Инша телеґрама до департаменту доносить, що відносини в Петрограді є дуже лихі, а передвісїи під зглядом можливости

Американські війска у Франції

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

ПОБІДА АМЕРИКАНЦІВ У БИТВІ НАД МАРНОЮ.

Американці полонили 300 Німців.

ПАРИЖ, 7. червня. — **Вислїдом двох атаків, переведених американськими війсками у другій битві на північний захід від Шато-Тієрі (над Марною), було полонене 300 Німців.**

Боєва лінія Американців виносить около шість миль. Американські війска від початку протинаступу посунули ся о 2½ милї наперед.

Хоч втрати Американців з огляду на тяжку битву були досить тяжкі, то убиті Німці утворили три високі купи.

Здобуто також кілька машинових крісів.

Сам ген. Перщінґ був командантом в битві коло Кантіні.

ВАШІНҐТОН, 6. червня. — **Ґенерал Перщінґ провадив особисто команду підчас операцій, які увінчали ся побідою американських війск коло Кантіні,** як се подано до відома членам військової комісії в сенаті на тижневім засїданю военної ради.

Американський командант і його штаб уложили плян на сей перший важнїйший наступ, який перевели американські війска від початку своєї співучасти у війні проти Німців.

Офіцири аліянтів вихвалювали методи ген. Перщінґа. В тій битві (дня 28. мая) Американці здобули місцевість Кантіні і полонили 200 Німців. Всї пізнїйші зусиля неприятеля, щоби відзискати втрачені становища, ударемнено.

(Місцевість Кантіні лежить на північ від Мондідіє, де тепер Німці розпочали новий наступ).

Американські війска під огнем німецьких гармат.

ПАРИЖ, 9. червня. — Хоч американські війска в околиці Мондідіє находили ся під сильним огнем німецьких гармат, неприятельська піхота доси не розпочала на сім фронті наступу.

Американці ожидають і є приготовлені на все. Вони будуть ставити опір до крайности на фронті, який їм призначено до оборони.

В ночи була аж луна від огню гармат, загально сподївано ся, що досьвіта наступить атак.

Послїдна лїста втрат виказує 198 імен.

ВАШІНҐТОН, 9. червня. — **Нинїшна лїста втрат виказує 198 імен.** З того припадає на:

убитих	33
померших від ран	9
померших з причини недуги	11
померших з прич. випадків	1
померших з инших причин	4
тяжко ранених	46
лекше ранених	74
пропавших або полонених	20
Разом	198

Від початку війни втрати американської армії виносять 7.315 в убитих, ранених і полонених.

НА ЗАХІДНІМ ФРОНТІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

НІМЦІ РОЗПОЧАЛИ НОВИЙ НАСТУП НА ПАРИЖ.

Французькі війска ставлять завзятий опір.

ПАРИЖ, 9. червня. — Французький ґенеральний штаб доносить:

ДЕННИЙ РАПОРТ: Німці розпочали наступ о півночи страшним бомбардованєм при помочи гармат почавши на північ від Мондідіє аж на схід від ріки Оаз. Французькі гармати відповіли сейчас протибомбардованєм.

О годині 4.30 рано розпочала наступ німецька піхота на французькі становища між Мондідіє і Нойон. Наші війска ставлять завзятий опір. Битва триває дальше.

НІЧНИЙ РАПОРТ: Новий німецький наступ розпочав ся нині рано з великою силою на фронті 35 кільометрів (22 миль) між Мондідіє і Оаз. Неприятель, маючи велику силу, побільшив свої успіхи, але наші війска здовж цїлого боєвого фронту ставлять завзятий опір. Всї напади неприятеля здержано або звільнено.

На лївім крилї неприятелеви не вдало ся заняти нашої оборонної лінії. Наші війска здержали його на лінії Рібескур, Ле Фретой і Мортемер.

В середині боєвого фронту неприятель осягнув більші успіхи. По кількох успішних нападах, які принесли Німцям тяжкі втрати, удало ся їм заняти села Ресон-сір-Маш і Марель серед рукопашної боротьби з нашими війсками першої лінії.

На правім крилї неприятель стрінув неменьше сильний опір. Наші війска держать неприятеля на фронті Бельваль, Кастенкур і Віль.

(Продовженє на стороні 2-гій).

"SVOBODA" (LIBERTY)
The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
NICHOLAS D. WELYCHKO, Assistant editor.

ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION: United States		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
To Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границею	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За зміну адреси адресати ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всі мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилкою замовлення належить долучити мані-ордер або чек.

За всі оголошення поміщувані в „Свободі" редакція не відповідає.

AMERICAN ASSOCIATION OF MEMBERSHIP LABEL FOREIGN LANGUAGE NEWSPAPERS

З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917).

На ратунок Росії.

Нюйорські дневники доносять, що аліянти і Злучені Держави обдумують тепер плян, як би ратувати Росію перед німецьким пануванням і перед большевиками, котрі віддають добровільно Німеччині власть над Московщиною і всіми народами, що давнійше належали до російської держави.

Спершу, коли Англія і Японія були за тим, аби післати війска, головно японські, через Сибір в Росію, Злучені Держави запротестували проти сього і всяку акцію здержано.

Тепер же ту справу видвигнули ріжні політики з Московщини, з партій: кадетів, соціялістів-революціонерів, соціял-демократів (меньшевиків) і инших, що приїздять до Англії, до Франції, до Злучених Держав, до Японії і кличуть: Ратуйте!

Се вже спонукує аліянтів, а навіть політичні круги у Вашінґтоні серіозно застановитись над справою помочі Московщині і народам, що давнійше належали до Росії, а тепер поневолені Німеччиною.

Деякі політики пропонують, щоби післати війско до Московщини через Сибір, а инші знова подають плян посилки війск через Архангельск.

Не є виключене, що навіть вже пороблено приготовання до висадженя війск в Архангельску, або рівночасно і в Архангельску й у Владивостоці.

Посилка війск через Сибір є труднійша, з тої причини, що там є війска большевицькі і відділи потворені з німецьких і австрійських бранців, котрі могли би дуже богато зашкодити походови Японців на захід. Вони могли би знищити зелізничі мости над сибірськими ріками і перевід війск незвичайно утруднити і спізнити.

Через Архангельск лекше було би післати війска, але мусіли би вони бути відразу в більшій силі. Вправді Німці могли би вдарити на них з Фінляндії, особливо, коли Фінляндці на се згодять ся і ще їм поможуть, але як би се була більша сила, то перемогла би німецький опір.

Се могло би викликати скорий відрух в Московщині. Мала поміч не-большевицьким елементам в Московщині могла би дати поміччну руку для повалєня большевиства. Тоді московські не-большевицькі елементи могли би поставити свою армію і за якийсь час Московщина ще вернулась би до війни.

Такий переворот міг би вдатись тільки тоді, як би була відповідна сила для помочі проти Німеччини і большевиства, а також як би аліянти, даючи таку поміч, дали її дійсно поступовим елементам Московщини, а не елементам зацофаним, як се робить Німеччина.

Се могло би мати той наслідок, що поступові елементи прийшли би також до власти і в сусідних народів, як в Українців, Білорусинів, Литовців і инших, а коли би один нарід признав другому повну волю і свободу, то не було би виключене, що ті народи могли би ще утворити федеральну спілку.

Хотять признаня большевицької дурійки.

Американські соціялісти, котрі в дійсности самі є меньшевики, запалюють ся большевиством на віддалене кількох тисяч миль — аж в Московщині.

Се свідчить, що американські соціялісти або зовсім не вироблені політично, або хотять зробити прислугу німецьким плянам на сході.

Тепер вони заложили собі якусь „Лігу для признаня большевиства". Та ліґа має претенсію домагатись від Злучених Держав, щоби признали большевицьке правительство в Московщині, а тимсамим — взагалі большевицьку божевільну політику руйнованя.

Зроблено в Ню Йорку мітінґ, вибрано комітет, той комітет має скликати на сей второк велике віче в Медісон Сквер Ґарден і так нюйорське большевицтво сподіваєть ся справу „пофіксувати".

До комітету належать „представники" ріжних народів і сї „представники" „в імени" тих народів мають домагатись признаня большевиства.

„В імени Фінляндців" домагаєть ся признаня большевиства якийсь Сартені Нуортева, котрий по всіх вічах в Ню Йорку товчеть ся і намагаєть ся боронити большевиство — розуміє ся, в „в імени фінляндського народу".

„В імени українського народу" домагаєть ся признаня большевиства якийсь пан Н. Кисіль з України київської, котрий, як пишуть нюйорські соціялістичні газети, є співробітником українських газет, але котрий в дійсности не бере жадної участи в українськім житю і певно, так як всі инші большевики, під Україною розуміє тільки край, але не нарід.

Ті і тим подібні „представники" народів чи країв хотять в Злучених Державах говорити в імени тих народів чи країв, хоч їх ніхто до того представництва не кликав і не потребує.

Тому ті панове не можуть числити на жаден успіх, ані навіть на славу.

Московських большевиків бодай поборюють яко поважну і небезпечну силу, силу руїни, — а нюйорських большевиків тільки легковажать.

МОЖЕ НЕ ПОДОБАЄТЬ СЯ Українцеви дещо в „Свободі", то тоді не треба прилюдно ганьбити своєї газети, бо вона своя; зате добре написати до редакції, що осьто мені те а те не подобаєть ся, а рівночасно треба подбати про зріст газети. Коли „Свобода" буде мати богато передплатників, тоді знайде і найліпших робітників, які вдоволять усіх читачів. І тому треба конечно приєднувати нових передплатників „Свободі".

Вороги України використовували її міста проти сіл.

Київська часопись „Відродження", яка була орґаном Української Центральної Ради, писала дня 23-го цьвітня с. р. так:

„Більшість членів міської ради в Києві відмовляєть ся признати самостійність України і є рішучо москвофільська і федералістична у своїх політичних поглядах.

„В Одесі ще гірше. Ціле місто російське і на цілім його просторі нема нічого українського".

Було се ледви 3 дни перед німецьким замахом на У. Ц. Раду.

Більшість міської ради в Києві — се московські, жидівські і польські члени, бо ті народности разом творять більшість населеня столиці України, а українське населенє творить ледви 5-ту часть і таксамо і його представництво в міській раді. Отже то про сю чужинецьку більшість в київській міській раді писала часопись „Відродження", що вона у своїх політичних поглядах москвофільська і федералістична, значить, що хоче злуки України з Московщиною в одну федеральну спілку, а тимсамим противить ся самостійности української републики, проголошеної в 4-тім універзалї У. Ц. Ради.

Зі становища Москалїв, змосковщених Жидів і змосковщених Поляків, се оправдане, бо їм російська держава близша ніж самостійна Україна, яка є для Українців вітчиною, а для них чужою країною. Однак зі своїми політичними поглядами ті чужі елементи в столиці України мовчали, коли Українці мали в своїх руках війскову силу, а проголошували їх голосно, коли до Києва приходили чужі наїзники. Як перед самим заключенєм берестейського мира московське большевицтво заняло силою Київ (се зовсім виглядало на змову з німецькою війсковою командою, аби Українців поставити в безвихідне положенє і спонукати до заключеня мира!), то піднесли там голову чужі елементи, а саме: московсько-жидівсько-польські, з яких большевики зробили собі власть. Колиж опісля прийшли до Києва другі наїзники—Німці, то знов голову піднесли там чужі елементи і знов тісамі: московсько-жидівсько-польські і навіть знов такісамі домаганя ставили: злуки України з Московщиною. І Німець знова прийшов Українцям на ратунок так як перше. Каже: Бачите, Українці, чужі люди хотять відібрати У-країні самостійність і віддати її Московщині на поталу. Вони не признають власти У. Ц. Ради, тож я мушу завести таку власти, що змусить їх признати. І зараз таки Німці се зробили. Дня 26-го цьвітня виконали замах на У. Ц. Раду і повалили ту власть, якої не хотіли слухати чужі елементи в Києві, а назначили гетьманську власть, якій вони вже мають повинуватись. І диво велике: Ті чужинці, що хотіли злуки з Московщиною поки була У. Ц. Рада, тепер вже не хотять; тепер вони тримають з Німцями, проти Московщини. Отже, виходить, що знов ті чужі елементи в Києві роблять те, що Німцеви на руку. Дають йому змогу ставати нібито „в обороні самостійности України", а відтак самі лучать ся тим, що нібито ішов проти них. Чому-ж ті чужі елементи ідуть так Німцям на руку і то саме тоді, як йому якраз того треба. Чи перед німецьким замахом не була таксама змова (за німецькі гроші) як і перед большевицьким замахом?

Одеса — се міжнародне місто, як звичайно буває з пристаневими містами. Там є кількадесять народностий, а найбільше: Жидів, Москалїв, Українців, Татар, Вірмен і Греків, але всї вони потягнені російською (властиво — московською „політурою" і тому нібито ціле місто (се найбільше місто на Україні, а Київ щодо числа населеня — друге місто) є... російське.

Отже ті всї народности серед одеського населеня таксамо „не хотіли" самостійної України, а не хотіли таксамо як і київські чужинці, власне тоді, як війска наїзників стояли в Одесі і тоді власне, як се було на руку большевикам і Німцям, — а властиво оба рази Німцям.

Чи не виглядає і се на змову чужих елементів Одеси з ворогами України.

Се є аж занадто очевидне, тимбільше, коли зважимо, що в Одесі і в околиці Одеси є много німецьких кольоністів, котрі відбували мітінґи в Одесі і відзивались до Німеччини о ратунок перед У. Ц. Радою, котра плянувала дідичівські землї роздати селянству.

Ось-так чужі елементи по містах України помогли її ворогам проти має українського селянства.

Як большевицькі команданти Ленін і Троцький, так і німецькі команданти Айхгорн і Мум визискали чужинецьке населенє українських міст проти українських сіл; використали осередкі торговлї і промислу проти величезних мас українського селянства.

З того наука для Українців на найблизшу будучність: Взятись пильно до діла, щоби міста на Україні стались як найскорше українськими. А тоді жаден ворог не зможе використати українських міст проти українських сіл.

Німці і польські пани.

Німці і польські пани супроти України нині однакові. Телеґрами доносять, що Німці не доста того, що **рабують українське населенє, але до того ще стріляють і ТРОЯТЬ ЙОГО ГАЗОМ.** Заоплюють в свої руки все, що тільки там є. До сего сприяє їм домашна незгода Українців, між котрих пійшли леґіони чужинецьких шпіонів, які тепер завели між Українцями незгоду, підбурюючи одних проти других. Овочі сеї злочинної зрадницької діяльности шпіонів на Україні страшні. Край допроваджуєть ся до руїни чужинецькими і своїми зрадниками.

Швайцарська часопись „Україна" поміщує статю п. з.: „Банди польських леґіонів", якій представляєть ся роботу польських дідичів, охороняючих польським війском. Поступоване сих леґіонів ганебне, якого ніколи не забудуть їм Українці. Польська варварська натура не змінилась. Як за часів козаччини, так і тепер Поляки поповнюють злочини над українським народом.

Ось та статя з „України":

„Польські дідичі на Україні в деяких провінціях на Поділю, щоби відімстити ся за большевицькі грабіжи і морди і за часті заворушеня селян, тепер в найбрутальнійший спосіб мстять ся і знущають ся над українськими селянами. Ба що гірше: замісць удаватись до правних властий, аби сі привернули, де треба, порядок, сї великі пани польські позволяють собі судити селян самі, та мордують населенє. В сім ганебним поступованю вони опирають ся на австро-німецьку війскову силу, яка знаходить ся в краю.

„Щоби ставити опір земельній реформі, проголошеній Центральною Радою, вони порґанізували в реґіменти польських охотників з елементів старої російської армії, з своїх двірських найминтів та леґіонів польських. Сї банди є тепер досить численні. Ті банди, котрими командував генерал Ґлас, наші війска розоружили та інтернували яко воєнних бранців, однак знаходить ся ще одна така банда на Поділю, одна десь коло Одеси, а одна на Умані, де Станкевич має до своєї розпорядимости около 15.000 людий.

„Робота сих банд не зеднує симпатії Українців до Польщі. Тимбільше, як читаємо галицьку польську пресу, де вшехпольські шовіністи постійно тичуть Австрії свою пропозицію, а іменно, щоби Австрія анектувала Поділе і зробила з нього ще одну східну Галичину на образ і подобу першої.

„Одна частина сих банд прямує тепер на Білорусь, аби там злучити ся з генералом Мусніцким в Минску. Український комісар в Умані в своїй телеґрамі до міністерства війни (України) повідомляє, що там прибув один корпус такого польського війска разом з кавалерією й артилерією, та нарікає, що реквірують все, грабують і руйнують край.

„В другім знова місци український комісар подільський нарікає в своїй депеші до міністерства, яку власне львівське „Діло" передає як слідує: Вже від стації Вайнярки польське війско знущаєть ся в найгірший спосіб над бідними селянами і всіми тими, котрі відважать ся говорити по українськи. **Штатс-майори сего війска видали до селян розказ звертати дідичам польським всї землї, які Земельний Комітет по виданю Земельного Декрету Центральною Радою скопійскував був та роздав селянам на ужиток. Всї двори, мешканя та будинки, попалені чи понищені колись большевиками, мусять селяни зараз відбудувати.** В противнім случаю будуть строго карані також війсковим судом. З простої пімсти **спалили богато сіл і розстріляли 60 селян.** Се все робилося ся і робить ся дальше під очима мілітарних австрійських властий і се викличе сентимент революції засальної між населенєм.

„Треба сподіяти ся, що Поляки поповнюють страшний блуд і злочин поступованем в сей спосіб та змаганем охоронити інтереси своїх дідичів на чужій землї, в чужім краю. Сподіваємось отже, що Польська Реґенційна Рада в Варшаві займеть ся сею справою, сейчас приверне сих своїх братів до почутя справедливости та до пошанованя законів краю і прав народів".

ВОЄННІ ВІСТИ.

(Продовжене зі стор. 1-шої).

НІМЦІ ДОНОСЯТЬ ПРО УСПІХИ НА ЗАХІД ВІД ОАЗ.

В рапорті згадуєть ся про сильні напади Американців.

БЕРЛІН, 9. червня. — Німецький головний штаб доносить:

ДЕННИЙ РАПОРТ: Вечером і над раном перестрілка артилерії була сильнійша, а передвсім в околиці Кемель, на полудне від ріки Соми і над рікою Авр.

Над рікою Оаз ведеть ся оживлена акція. Місцеві напади Французів на полуднєвім березі ріки Ени і над Марною ударемнено.

Напади Американців на північний захід від Шато-Тієрі відперто з тяжкими втратами. Взято також трохи полонених.

НІЧНИЙ РАПОРТ: На захід від ріки Оаз німецькі війска здобули кряж Гірі і сусідні становища.

Німці хочуть за всяку ціну підійти до Парижа на віддаль стрілу.

ПАРИЖ, 9. червня. — Останної ночи около 12-тої години Німці розпочали дуже сильно бомбардувати цілий боєвий фронт від Мондідіє до Найон і терен поза боєвим фронтом. Уживано притім чимало бомб газових. Наступ піхоти розпочав ся о год. 4.30 рано.

Близші подробиці покищо невісні. Французькі війска подали ся на лівім крилї трохи назад. Здаєть ся, що в центрі Німці найдальше посунули ся наперед.

Французька артилерія відповідала на німецьке бомбардоване, здержуючи наступ неприятеля. О скілько здаєть ся, дотеперішний успіх завдячують Німці лише газовим бомбам.

Треба здогадувати ся, що Німці мають намір за всяку ціну зблизити ся до Парижа на віддаль гарматного стрілу, і то можливо як найскорше.

Париж є певний, що наступ буде здержаний.

ПАРИЖ, 9. червня. — **Серед населеня є замітний настрій певности, що наступ неприятеля буде скоро здержаний.** Перша вістка, що Німці розпочали наступ на 22-милевім фронті викликала замішанє, але рівновага вернула, коли пізнійші звісти подали вістку, що лише в однім місци неприятелеви вдало ся посунути о 4½ милї наперед, підчас коли на прочім фронті наступ цілком здержано серед великих втрат по стороні неприятеля.

Комітет для оборони Парижа.

ПАРИЖ, 7. червня. — **Президент Поанкаре підписав декрет в справі основаня комітету для оборони Парижа.**

Задачею комітету буде переводити і видавати ріжні зарядженя дотично орґанізації, зоруженя і засмотреня в поживу війск, призначених для оборони Парижа.

Ґен. Дубель є президентом сього комітету, сенатор Пол Думе і посол Ґрусіє заступниками президента. В склад комітету входять також: префект поліції, президент міської ради і президент військових комісій в сенаті і палаті послів.

7 німецьких офіцирів становлять властивий штаб ґен. Людендорфа.

Амстердам, 4. мая. — **„Мозок німецької армії, — як се доносить берлінська часопись „Льокаль Анцайґер" — складеть ся з 7 німецьких офіцирів, з котрих жаден не має висшого степеня ніж полковника, а між котрими 4 вийшло з простих жовнірів і належать до „низших кляс".**

„Вони становлять праву руку ґен. Люендорфа і вони ведуть властиво команду на західнім фронті. Вони становлять внутрішний ґенеральний штаб, бувучи особистою і найблизшою воєнною радою ґен. Людендорфа.

„Імена тих „мужів діла" є слідуючі: полковник фон Мерц, поручник-полковник Вецель, поручник-пôлковник Бавер, майор Франерт, майор фон Бокельберґ, майор фон Ґарбу, капітан Ґаер.

Всї сїи находять ся на боєвім фронті від початку теперішної війни. Про них говорять, що се „люди незломної енерґії, великої сили волї і скорого рішаня".

Спільний кабінет достави воєнних матеріялів.

ЛОНДОН, 7. червня. — Кореспондент часописи „Дейли Мейл" доносить, що анґлійське правительство згодило ся на плян утворення спільного кабінету аліянтів для достави воєнних матеріялів і поживи.

Кабінет має складати ся з 5 комітетів, в склад котрих мають війти представники Анґлії, Франції, Італії і Злучених Держав. Кождий комітет буде мати призначений якийсь рід воєнних матеріялів. Кождий член кабінету має бути знавцем.

На Сибіри.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Ґен. Семенов покидає Сибір.

ШАНҐАЙ (Хіни), 7. червня. — **Ґенерал Семенов, командант протибольшевицьких війск на Сибіри, покинув забайкальський фронт,** як се доносить телеґрама з Харбіна.

Його крок пояснюють незгодою, яка запанувала між його війсками. Вістка доносить, що ґен. Семенов розпустить свою армію і сам утече до Монголії.

Австро-німецькі війска на східній Сибіри.

ХАРБІН (Манджурія), 5. червня. — Ґен Семенов доносить, що большевицькі війска перейшли нині ріку Онон в забайкальській области і перевели ряд сильних нападів, які здержано.

Австро-німецька армія, зложена з одної бриґади кінноти і 4 компаній піхоти загрожує відтятєм відвороту армії ґен. Семенова.

На Кавказі.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Кавказ мобілізуєть ся проти Туреччини.

ЛОНДОН, 7. червня. — Телеґрама з Москви доносить, що **на Кавказі ведеть ся завзятий бій між війсками нового кавказького правительства і Туреччини.**

Турецькі війска мали виморудувати 10.000 Вірмен.

Кавказке правительство зарядило мобілізацію всїх мущин у віці від 18 до 42 літ. Новоутворені полки кавказькі є згромаджені в околиці Тифлісу.

У Фінляндії.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

70.000 фінських большевиків на роботу до Німеччини.

КОПЕНГАҐЕН, 7. червня. — Зроблено предложенє, щоби **70.000 большевиків, полонених у Фінляндії, вислати до Німеччини на час війни до праці у фабриках амуниції,** як се доносить війска „білої сторожі" мали **замордувати 7.000 полонених большевиків.**

Син німецького цісаря кандидатом на фінський престол.

КОПЕНГАҐЕН, 7. червня. — Змагання, щоби Фінляндію перетворити в монархічну державу, стають щораз сильнійші. Телеґрама зі Стокгольму до „Берлінґске Тіденде" доносить, що правдоподібно пятий з ряду син німецького цісаря, князь Оскар, буде кандидатом на фінський престол.

Німці орґанізують фінську армію.

СТОКГОЛМ, 7. червня. — Берлінська часопись „Льокаль Анцайґер" заперечує вістку, неначе би між Німеччиною і Фінляндією була заключена умова, на підставі якої фінська армія мала би позістати під командою німецьких офіцирів.

Кореспондент доносить, що німецький полковник Редерн, який є іменований шефом штабу німецьких війск у фінляндії, прибув до Гельзінфорсу і **розпочав орґанізацію фінської армії при помочи німецьких інструкторів на взір німецької армії.**

Також ходить чутка, що фінська воєнна академія буде перенесена з Гельзінфорсу до Фредерікзґам, де буде віддана під контролю німецьких офіцирів. Фінські офіцири мають бути вислані до Німеччини для набраня досьвіду у військовім ремеслі. Німці заходять ся також коло орґанізованя фінської побережної фльоти.

Читайте українські книжки і газети, бо часто читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник до друкарні „Свободи".

Чи Ви є передплатником „Свободи"?

КОЛИ ЩЕ СЕЇ ЧАСОПИСИ НЕ ПЕРЕДПЛАЧУЄТЕ, ТО ЗАЧНІТЬ ПЕРЕДПЛАЧУВАТИ ЇЇ СЕЙЧАС.

„СВОБОДА" є найбільшою зі всїх українських часописий в новім і старім краю.

„СВОБОДА" виходить три рази тижнево — у второк, четвер і суботу.

„СВОБОДА" подає цінні новини американські і краєві, політично-наукові розвідки, оповідання і фейлетони.

„СВОБОДА" також подає найсвіжійші відомости з поля війни і з нашого рідного села та повіту.

ПЕРЕДПЛАТА ВИНОСИТЬ:

В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:
НА ЦІЛИЙ РІК $3.00
НА ПІВ РОКУ $1.75
НА ТРИ МІСЯЦІ $1.00

ПОЗА ГРАНИЦЯМИ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ:
НА ЦІЛИЙ РІК $3.50
НА ПІВ РОКУ $2.00
НА ТРИ МІСЯЦІ $1.25

Звертаємо увагу, що як кроєт місяцу не виписане ся частинка.

Гроші належить висилати праз з замовленєм на почтовий або експресовий мані-ордер або в рекомендованім листі на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand St. Jersey City, N. J.

Департамент скарбу у Вашінґтоні,

W.S.S.
WAR SAVINGS STAMPS
ISSUED BY THE
UNITED STATES
GOVERNMENT

ЩАДІТЬ І ВИПОЗИЧАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТИ ВУЙКОВИ СЕМОВИ

Він потребує їх сейчас!

Ви будете потребувати їх до війни!

КУПУЙТЕ

Воєнні щадничі марки забезпечені правительством Злучених Держав.

Вони приносять 4% провізії, а відсотки обчисляють се що чверть року.

Можете розпочати ДВАДЦЯТЬ ПЯТЬМА ЦЕНТАМИ, купуючи щадничу марку Злучених Держав.

Ваш почтмайстер, ваш банкир, ваш ґазетяр і многі купецькі аґенції поясняють вам цю справу як найдокладнійше. ЗАРІДТЬ ДО НИХ І ПОСПИТАЙТЕ!

Се ваш обовязок!
Се виратує многим житє!
Се виграє теперішну війну!

ПРИВАТНА КЛІНІКА.

ОСНОВАНА 1881.
137 East 27th Street,
NEW YORK.
між 3-ою і Lexington Ayes.

Денні години: від 9-ої рано до 5-ої попол., у вартірки і четвиці від 9-ої до 9-ої; в суботи і сьвята від 9-ої до 1-ої.

Лікарі сеї клініки поєднали широке знанє і многолітну практику з змогі вилічити Вас скорше як другі можуть, недосьвідчені доктори практикуючі лікарі.

Вони звертають зі спеціяльною увагою недуги нервів, шрок, мішура, крови і скіри, але і всі інші хронічні недуги лічать з як найбільшим догадом і успіхом. Операції роблять стисло науковою методою, без болю і небезпеки, і в многих случаях без втрати часу від праці. 40tx77

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

ОСТОРОГА! Ми не маємо філії, а наша адреса є 137 E. 27th St., New York, N.Y.

ПРИЧИНА МІГРЕНИ І БІЛЬ ГОЛОВИ.

кроєся дуже часто в недосьвідомім лужку, або в затвердженю, — ту причину конечно треба усунути.

При усуненю хронічних недуг треба звернути увагу, аби средство вибране не отруювало внутренности, і аби не залишало хорого. Сьвітової слави Кальварійське Вино Лічниче є средством жуданим, але дуже випробуваним, котре вповні відповідає всім вимогам під сим зглядом.

Радця тайний, професор ф. Сенатор, знаний учений німецький, говорить так: „Кальварійське Вино Лічниче давало показаний вислід завсїди".

Памятайте, що ми звертаємо кождий цент, коли удовіднте що наше сьвітової слави Кальварійське Вино Лічниче не є таким як описуємо. 66

ЦІНА ФЛЯШКИ $1.10.

До найбутя в кінцю аптиках, у наших агентів або прямо у фабрикантів:

D. WROBLEWSKI & COMPANY,
Dept. R. S.
196 East 4th St., New York City.

ВИНАХОДИ се ГРОШІ

Уділюйте пригоди різьниці, як лазу і другі. Уділюйте боротьбу мосу, грабіні і чинні. Винайдіть пригоди, за помочию котрого сірничок не згасить ся на вітрі. Винайдіть забавки для дітий. Ті суть добре платні.

Дайте назву доброго себе так до приклеєте. Если працюєте в фабриці обгляньте чи Ви не могли би уділнити якої машини. Як можете прийти на помисл, який принесе Вам багатство. 262

Пишіть по мою управительскою ви знайдете всякі інформації в справах патентових. Пишіть також по мою СПЕЦІЯЛЬНУ ЛІСТУ по інструкциях винахідів. Прийміть великий винахід а я видам Вам мою порадю про него.

A. M. WILSON,
патентовий адвокат,
901 Victor Bldg.,
WASHINGTON, D. C.

Зрада.

Центральна Рада в Києві третим універзалом оголосила Україну Народною Республикою в Федерації зі всіми иншими народами Російської Республики, але пройшло трохи часу і нам дано 4-тий універзал, який гласить, що Україна вже не федеративна республика, а вільна, самостійна і ні від кого не залежна; а у слід за сим до нас надійшли звістки, що Україна пішла ще й далі, — вона підписала з Німеччиною, Туреччиною, Австро-Угорщиною й Болгарією мирові умови.

Заворушилась Московія, заворушились землячки наші, а особливо ті, що вже зовсім окацапились, живучи поміж Росіянами, або й зовсім не знають своєї батьківщини. І почали отті людці нарікати на Центральну Раду, що вона нібито не має права відділятись від російської федерації та мирити ся з ворогами — що се є зрада.

Та й справді. Коли так поверховно розглянемо сю справу, то виходить, що ніби Українцям красної назви й не можна дати, як зрадники. Вони, бач, відділили ся від Росії, вони заміряли ся з Німцями і сим, здається, зрадили не тільки Росіянам, але навіть всім иншим державам, які ведуть війну в спільці проти центральних держав.

Алеж будьмо справедливі та переглянемо сю справу, через що вона так салось. Відомо, що бувший російський царський тад немало залив за шкіру салоа як Українцям так і иншим народам, підданцям російським, і ото коли тільки звалив ся той уряд, так всі народи вільно зітхнули й приступили до творчої роботи, до гуртовання й до самоврядовання. Від сеї загальної течії не лишили ся й Українці, а навпаки, ще більше, тісніймє згуртували ся, скликали кілька селянських і салдатських з'їздів та вибрали зпоміж себе Раду, котра й стала верховною владою на Україні.

Богато турбовання було Центральній Раді та утвореному нею генеральному секретаріятови з бувшим тоді демократичним урядом російським на чолі з відомим усім Керенським, котрий не давав своєї згоди на автономію України та не хотів визнати Раду за висшу владу на Україні. А коли після довгої проволоки і згодив ся той уряд на автономію України, то лише всього на 5 губерній, а найголовнійше, інструкцій не затвердив.

Таким чином були секретарі України, себто міністри, але міністри без портфелів і се було перше глузоване над Українцями, над частиною російської федерації.

Далі в Росії пійшла боротьба за владу. В жовтни минулого року, коли большевики захопили владу до своїх рук, вони перш усього визнали на Україні її уряд, що навіть видно з повернення булави та реліквій, котрі, по їх словам, були ознакою приґнічнечя України бувшим російським урядом і самі вони виявили прихильність до Українців. Але се не довго було. Закріпивши за собою владу в Петрограді, большевики кинули своїм батьківським оком і на Київ, де панували лад та порядок.

Їм страшенно не подобалось, що є в державі така країна, в котрій панують лад і спокій в той час, коли вони в себе ніякими заходами не можуть їх встановити. Їм захотіло ся, щоби скрізь було однаково. І ось, чіпляючись за всякі невеличкі зачіпки, почали посилати Україні ультимати, а врешті обявили і війну, налетівши мов сарана, руйнуючи й грабуючи міста та села і заводячи скрізь свої порядки.

Счинилась братовбийча війна. Ріками полилась братня кров.

І що-ж далі мала робити Центральна Рада? Хиба вона могла спокійно дивити ся на заведене нових большевицьких порядків, на руйноване краю? Ні. І от Рада виставила всі свої сили проти хижаків з Петрограду, та не могли війска українські встояти перед лютою ордою червоної ґвардії і Центральній Раді довело ся втікати з Києва й шукати захисту в сусідів. Та деж сусіди? З одного боку озьвірілий, темний, нацькований з Петрограду російський братний нарід, а з другого вороги Славянства — Німці.

На перший погляд то здаєть ся, й вибору не може бути, бо деж таки можна шукати захисту в своїх ворогів. Але в дійсности виходить, що Рада лише й зробити не могла, бо коли вона хотіла захистити свій рідний край від руїни, то вона повинна була шукати зорганізованої сили, котра-б не допустила до руїни темну, озьвірілу силу, котра посунула з півночи на Київ; треба було хоч з одного боку придбати собі мирного сусіда, а тоді вже можна буде оборонитись і з другого боку.

Далі бачимо, що Центральна Рада з допомогою нових сусідів почала виганяти большевиків з України і знов заводити бажаний лад і порядок, а большевицькі правителі не дотримали своїх обіцянок, що нібито вони не підпишуть мира з анексіями і контрибуціями, а в дійсности підписали такий мир, який Німці захотіли.

Таким чином большевики перш усього відштовхнули від російської федерації Фінляндію, Україну, віддали без торгу Вірменію і прибалтійський Край; про Польщу вже і не споминаємо, бо вона давно в руках Німців; а потім покинули столицю російську Петроград і перекочували до Москви.

Що буде далі, вгадувати не будемо, а тільки скажемо, що Українці не бажали, щоб за них підписали мир большевики, в підписали і ввійшли в згоду з центральними державами самі, бо Українці бачили і думали, що сьвідомі брати Росіяни не назвуть Українців зрадниками. Ті, котрі справді зрадили, се большевики російські і їх допомогачі, які розпродують без торгу частини російської держави зі столицями.

Що вже се кажуть так Росіяни, видно з того, що коли Ленін у Москві робив доклад про підписані умовини мира, то, виправдуючись перед кимсь-то, він казав: „Нам говорят, что мы предали Україну і Фінляндію. Какой позор! Предалі і продалі" і так далі.

Так от скажіть, читачі: хто справді кому зрадив? А тільки не Українці зрадили, а зрадили російські тимчасові большевицькі правителі, зрадили всім народам бувшої російської цілої держави і зрадили ті, хто йшов за їх розумом, не маючи свого, не вбачаючи того, що се все приведе до руйновання держави і небажаної горожанської різні.

Ярмоленко.

(„Зоря", ч. 7, падолиста 1918).

Ратуймо революцію.

Всяка війна тільки тоді кінчаєть ся перемогою, коли якась сторона має повну орґанізованість і дисциплінованість всіх своїх сил, коли добре розроблений стратеґічний плян виповняєть ся до дрібниць сьвідомо і рішучо до кінця; коли є повна солідарність між всіми „родами зброї". Революція — се ж війна пролетаріяту з всіх трудівничих мас з гнобителями — буржуями, капіталістами, за повне визволенє, за новий лад і творче щасливе житє.

Та тільки коли придивити ся до ходу революції, до всіх подій, які тепер відбувають ся на сцені революції, то приходить ся підмічати богато небезпечного для всього великого визвольного діла, для перемоги революції. Ріжні вороги народні, загнані на початку революції братерською єдностию селянства, війска і робітництва в підпольні нетри, відти підточували єдність демократії, і в той же час збільшують темні сили і сили контр-революції. Помилки трудової демократії в утворено коаліції пійшли цілком на користь темних і буржуазних сил. А той розбрат, який внесли підлизні царизму в робітниці, селянські і військові маси, зростав і тоді, коли замісць буржуазної коаліції стала у власти демократія на чолі з народними комісарами. Ворожнеча між окремими частинами демократії настільки зросла, що кровю вже стікає бувша єдина армія борців за визволенє трудящих мас. Війско йде на війско, робітник на робітника, селянин на селянина, і все те під тими-ж гаслами, як і з початку: „боротьба з буржуазією".

Ніколи буржуазії і капіталістам не снилось мріять таке велике сьвято, до якого вони дожили тепер. Всі темні сили, прихвостні ненависного панованя російського, котрі мали ся від сьміху і радости. Вони знають надію затопити в крови народній всі здобутки революції і під етикеткою „большевиків" розтирують рани народні, роздмухують пожежу.

Требуєть ся селянство, вбивають ся робітники, руйнують ся сахарні (цукроварні) заводи, зелізниці і все народне господарство тощить ся безупинно. Росії і в многих містах Українців нанує сваволя і душогубство.

На робітництво, селянство і військо молодої Народної Республики України, на все наше господарство суне з півночи 100 тисяч робітництва, селянства і війска, озлоблених, піддурених ворогами народного визволеня, аби цілковито розторощити силу, на котру ще може опертись революція.

Тільки напруженем всіх сил пролетаріяту, найбіднійшого селянства і війска, міцним обєднанем сих сил можна вратувати революцію і вийти переможцем над віковічними гнобителями трудящих народних мас.

Всі ті відомости, якими заповнено всі ґазети, сьвідчать про те, що згублено єдиний революційний фронт; нема одної революційної дисциплінованої народної армії, нема одного стратеґічного пляну по всій Росії. А чи будуть пролетарські маси подбиниками у великій сучасній революції, се залежить тільки від стремління до єдности і солідарности всіх сил робітництва, селянства і війска по всій Росії. І найбільшу активність в сім повинна проявити найбільше пригноблена пролетарська людність Нар. Реп. України. Треба з корінем вирвати ті кубла контр-революції, які насильством, деспотизмом, терором намагають ся припинити самовизначенє української демократії і знищити молоду республику України, а тимсамим вбити і всю революцію, повернувши пролетарські маси під панованє насильників, експльоататорів, чорносотенців і самодавців.

Ні одна орґанізація, ні один чоловік не повинен тепер зважати на втому. Треба вдесятерити робучу силу і продуктивність по орґанізації політичної оборони Народної Республики і всеї великої революції.

Треба негайно спинити кровопролите і привести до повної згоди і єдности трудову демократію.

Соціялістичні партії, ради, совіти народні і всі, хто страждав волю, повинні мобілізувати всі сили літературні, орґанізаційні, аґітаційні, військові, селянські і робітничі і з усім запалом і рішучостию боротьси ся з небезпекою!

Хай живе Українська Народна Республика!

Хай живе Велика Всеросійська Революція!

Хай живе перемога пролетаріяту!

М. А.

(„Робітнича Ґазета").

В справі оголошень до Календаря У. Н. Союза на 1919 рік,

Календар У. Н. Союза, який розходить ся у многих тисячах примірників, є найлішим середником до оголошувань поміж американськими Українцями. Хто має який бізнес, а залежить йому на тім, аби про нього знало як найбільше людий, повинен дати своє оголошенє до календаря У. Н. Союза. Ціни є вельми приступні, зваживши, що наклад буде виносити 20.000 примірників. Ціла сторона, 34 кв. цалів коштує 18.00 дол. Місце на окладинках та спеціяльні сторони дорозше, після умови. Пів сторони, коштує 10 дол.; чверть сторони $5.00. Найменьше оголошенє може обіймати осьму часть сторони і коштує 3.00 дол. Хто хотів би в своїм оголошеню помістити також і фотоґрафію, чи то свою чи свого бізнесу, мусить прислати з неї готову до друку клішу; коли ні, то поносить кошт виготовленя такої кліші з фотоґрафії, то значить, що його оголошенє буде о стільки дорозше коштувати, скільки виннесе кошт виготовленя з фотоґрафії друкарської кліші.

Текст оголошень мусить находити ся в редакції по день 30. липня б. р. Гроші за оголошеня належить посилати рівночасно. Оголошеня на кредит безуслівно не будуть друковані.

З гори зазначуєть ся, що всякі оголошеня від фірм „лікарських", що то лічать листовно сотки мнів, відтак оголошеня покутних „банкирів" без урядової запороки, та всі такі оголошеня, з яких на перший погляд пізнати, що вони є обчислені на ошуканство легковірних, не можуть бути поміщені в календарі У. Н. Союза.

Фотоґрафії Братств і Товариств, Відділи У. Н. Союза, а також кружки співацькі, театральні і т. п., котрі хотілиб, аби їх фотоґрафії були поміщені в календари на 1919 рік, зволять їх прислати на адресу „Свободи" найдальше по день 30. липня б. р. Рівночасно просить ся прислати з фотоґрафією чек або money-order, виписаний на імя „Свободи", на суму $5.00. Ці гроші ужиєть ся на покрите коштів виготовленя з фотоґрафії друкарської кліші. Місце в календари безплатно.

Всі фотоґрафії мусять бути добре опакованні!

З огляду на те, що календар У. Н. Союза на 1919 рік буде „ювилейним" календарем, всі відділи У. Н. Союза повинні би мати у нім свої фотоґрафії. Просимо Вп. Урядників відділів У. Н. Союза, щоби вони сьпраму піднесли і полагодили на своїх мітінґах. Не забудьте лише, що фотоґрафії дотичних відділів мусять бути в руках адміністрації „Свободи" не пізнійше, як 30. липня 1918 р.

Всі письма належить адресувати:

"SVOBODA",
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Американці приняли методу Отця Молінґера за добру.

Немічні люди, які шукали дороги до здоровля і нераз зневірювались, находили помочну на сторінки, що отець Молінґер, бувший парох на Troi Fis в Пітсбурґу, з'явився по всіх усюдах зі всіх Америки. Він не шукав слави, але дбав про полекшу недужої людскости. Його успішні діла були відомі читачам часописий в дешадесяти роках, коли то кождий день стали зі всіх сторін Америки по 10.000 щедуків о поміч.

Сі-люди не йшли за рекламою, але самі бачили як сей лік привертав здоровлє приятелям і сусідам.

Отець Молінґер студіював медицину в славних університетах Шпанчини, Італії і Угорщини, він листав ординований сьвящеником. Обчислено, що він виписав 80,000 рецепт найдоцільнїйших ся особам.

Він дораджував тисячам мущин, женщин і дітий уживати свій СЛАВНИЙ РОСТИННИЙ ЧАЙ. Се домашний лік, який повинен находитись в кождій хаті. Він складаєть в 15 природних складників, а головно з зіля, листяк, кора, пьяту, корінців, ягід, насіння і ростин, і є менше самою природою призначений для поправи і скріпленя внішних органів тіла. Сї ріжні лічничі складники находять ся власне у сьвіжім часі, а уживаючі його люди є звісні через довгі роки задля їх доброго здоровля, бистрих очий і рожевого лиця. Літкиці ревматизмом нельзи пішить сю роспину мішанину, яку дає сама природа, чистячи кров і нирки, зміцняючи жолудок і регулюючи одвали травлення, та дає здоволаючі результати для цілого орґанізму.

Всевою Ви повинні уживати сего успішного чистителя крови і тіла. Сей чай розпочинає ужиток, в васлідних вам є вирвнаний. Не виключує алькоголічного підрадженя ані не наркотикує. Для женщин і дітий ремонт отся тайна формула старинного пароха є благодаттю.

Жаден лік не устоїть ся 40-літній пробі, коли його приймати це відповідають формулі. Коли Ви є перестудовані а вистерпа хорея сего горячого чаю перед спанєм, то до слідуючого ранка позбудеєте горячки і почуєтесь всеці ніт до звичайного занятя.

Отець Молінґер все поручував сей чай своїм приятелям. Слава сего чаю виросла з поклад знайчених і й передавано з поколїня на поколїнє. Ми посідаємо отці Молінґера рецепти і маємо правдиві дозвіл уділяти кого портрет і підпис. Ми знаємо з письм (тисячами), що много мущин і женщин, які замовляли почтою Молінґера, віділи для них такі чаї успіхи, які заповідав отець Молінґер. Змішуючи перви і жолудок, коно заразом усуває біолї голови. Причиняючи до чистого вигляду лиця і тіла, через усуває прищів і виходи справжньої досконости крови. Збільшує апетит, усуває затроєнє крови, регулює жолудок і вдержує заніп. Лікарі запевняють, що висушає і старечить внаходять причину і заведебаю вільних органів. Лічнича мішанина сих чудових ростин є спасенною на недуги утроби, нирок, міхура, крови, жолудка і нервів, і запевняє успіх при систематичнім уживаню. Кождий ремонт є свідомий сего, що поліпшує кров і нирок, причиняють до до поправи стану його здоровля, що рівнож оправдують листи від многих недужих. Нема иншого средства, яке дала сама природа, без примішки мінералів, як лише те, що поручав отець Молінґер — а се є ЧАЙ.

Вишлить $1.00 готівкою, в марках або money-orderом і найте в своїй хаті велику домашню аптеку, два виставлять Вам на 3-місячну курацію. Сей чай виробляють в санітарних лабораторіях, всі ЧИСТИЙ і СВІЖІЙ, реґістрований і дозволений фармацисти, після рецепти отця Молінґера. Коли сумніваєтесь, що щонебудь зі сказаного у сїй заяві, то ми вишлемо Вам пробку чаю даром, аби Ви могли зарвість сего лікарства по осягненю успіху. Замовіть що нині а ми гарантуємо скорбу услугу висилки рекомендованою почтою. 69

Mollinger Medicine Company,
32 MOLLINGER BUILDING,
12-14 East Park Way, Pittsburgh, Pa.

Відзискали здоровлє і щастє через уживанє ростинного чаю.

Визначна карієра старенького сьвященика і лікаря.

ПОТРЕБА ДОСЬВІДЧЕНИХ МАЙНЕРІВ до Washington Coal & Coke Company, в STAR JUNCTION, PA.

Високість угля 8 стіп. Уживаєть електричні лямпки. **СТРІЛЬНИЙ ПОРОХ ДАРОМ.** Стала робота цілий рік. Добрі робітники заробляють $6.00 до $10.00 денно.

Маємо вигідні доми, низький рент, електричне осьвітленє. Добра вода. Школи, костели, Славянська галя Тов., театр рухомих образків і т. и.

Можна дістати добрий харч в місті, а сама компанія удержує два харчівні доми, **де можна дістати добру їду за 90 центів денно.** 60tx75

STAR JUNCTION є місточком о 3500 мешканцях при Washington Run зелїзниці, яка лучить ся з BALTIMORE & OHIO зелїзницею в LAYTON, PA., в поблизу CONNELSVILLE, PA. і DAWSON, PA.

В ДЕПАРТАМЕНТОВИХ СКЛЕПАХ можете набути всего по **умірковних цінах.**

Ми поводимось чемно з нашими робітниками а і вони люблять своїх знорчників.

Голосіть ся по роботи сейчас або пишіть по близші інформації до:

MR. R. C. BEERBOWER, General Superintendent,
Star Junction, Pa.

За $1.00

вишлемо кождому, хто зголосить ся:

1) ВЕЛИКУ КОЛЬОРОВАНУ МАПУ УКРАЇНИ, яка продаєть ся по 50 ц.

2) Обемний сеґорічний КАЛЕНДАР У. Н. Союза, який продаєть ся по 50 ц. і

3) Богато ілюстрований КАЛЕНДАР видання часописи „Канадийский Русин", який продаєть ся по 50 цент.

Те все лише за $1.00 дістанете в книгарни

„SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ДРУКАРНЯ „СВОБОДИ"

виконує
СТАРАННО, ДЕШЕВО І НА ЧАС ВСЯКІ ДРУКАРСЬКІ РОБОТИ,
як:
ГІНЕТИ, ПРОГРАМИ НА ПРЕДСТАВЛЕНЯ, БАЛІ І КОНЦЕРТИ.
НАГОЛОВКИ ДО ЛИСТІВ, МОВЕРТИ, ФОРМУЛЯРИ, КАРТИ КУПЕЦЬКІ ВІЗИТОВІ.
КНИЖОЧКИ КОЛЕКТОРСЬКІ ДЛЯ ТОВАРИСТВ І БРАТСТВ.
СТАТУТИ, БРОШУРИ І БІЛЬШІ КНИЖКИ.

Вп. Урядники Відділів У. Н. Союза можуть звертатись зі всякими друками до друкарні „Свободи" ош

Замовлення і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

Веселе для старих і молодих!
„ВЕСЕЛІ ВІРШІ СТЕПАНА РУДАНСЬКОГО"
Про Мужиків, Козаків, Попів, Кольонців, Ляхів, Москалів, Жидів і Циганів.
ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ 35 ЦЕНТІВ.
Книжочка обемиа 200 рішень на 224 сторонах друку.
Замовлення і гроші посилайте до:
"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

МОЖЕТЕ БУТИ ВИЛІЧЕНІ!

Прийдіть до мене - Я приверну Вам здоровлє
Я маю найлїпші електричні прилади, які уживаю до всіх недуг
X-RAYA (ЕЛЕКТРИЧНІ) РОЗСЛІДИ.

Я є найстарший християнський медик-спеціяліст в Пітсбурґ, Па.; 38 літ практикував успішно, лічучи тисячі недужих людий.

Я СКАЖУ Вам, чи можете бути вилічені або ні, без догадів, і поможу Вам тоді, коли другі молоді або непрактичні лікарі Вас завели.

Я УЖИВАЮ лише найлїпші і найцїннїйші ліки при лїченю моїх пацієнтів.

Я МАЮ свій власний департамент з медикаментами і лабораторію, які є найлїпші для недужих людий.

Ви одинаєтесь, коли побачите мне скоро Ви можете бути вилїчені. Одна візита упевнить Вас про мою знаку і щоновлять Вас, через що я осягаю успіхи в короткім часї. 38

ВСІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН УСПІШНО ЛІЧИТЬ СЯ.

Говорить по українськи. — Низькі ціни. — Оглядини і порада даром.

Год. офісові: від 9. рано до 5. веч. В нед. від 10. до 2. в полудне.

Prof. Doctor B. F. MULLIN
Specialist
411 — FOURTH AVENUE
PITTSBURGH, PA.

Напреди почти.

(4-ий будинок від Smithfield St. Коли дете до мене, то уповаєте мне про мою ціну і щоновлять Вас, через що я осягаю успіхи в короткім часї.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Если терпите на яку хорбу, без ріжниці як довго і ліки не мог Вас вилїчити, **ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛІПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ**

Віддаль або брак гроший ані не встримує Вас. Богаті як і бідні однаково будуть обслужені. Я є найлїпший і з Пітсбурґскі спеціяліст і я вилїчив тисячі богатих зїт. Маю найлїпше обосмотрене бюро, мушучи X-Рей машину, через котру можу Вас розрентґенувати, як через зеркало. Маю власний лєпаратуйт ґрентґен, де знаходять ся тутешні і іноземні лікарственні. НЕ НАДУМУЙТЕ СЯ, але зараз прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу Вам зробити. Посилаю спеціяльні ліки на хороби крови і алуґ (слабости в протягу кількох днів. Я вилїчив тисячі мущин, хороби скірні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячки, горорідні і всі інші слабости.

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. Baer,
311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.
НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Вигайте се оголошенє і приносьте його зі собою.

Подорож через Святу Землю.

Одна з берлінських часописий вислала свого кореспондента назустріч морякам з затопленого німецького крукляка „Ельбен", які, переплиши пів сьвіта, дійшли сьогодня до

Потреба майнерів

ОСОБЛИВО САМОТНИХ ДО
NANT-Y-GLO COAL MINING CO.,
Nant-Y-Glo, Pa.

Наші майни є в руху кождого дня а добрі, постійні робітники заробляють тут $80.00, 125.00 на два тижні.

Nant-Y-Glo є гарним и здоровим місточком о 6.000 мешканців, при шляху зелізниці Пенсильванія, віддалене одну годину дороги карою від Johnstown, Pa. Добрі доми, костели, школи і місця розривки.

Добрий харч в місті і у харчівних

Ми пересилимо ся добре з нашими домах. Гарні сиєни і умиковані ціни робітникам.

Прийдіть сейчас або напишіть по близші інформації до:

John W. Harrison, Superintendent,
Nant-Y-Glo, Pa., Cambria Co.

5x90

Добрий БУЧЕР

найде добре платне місце в бучерни, де обслугуєсь Українців, Поляків і других Славян. Пожадний Українець. Голоситись сейчас до

K. KIRCZOW,
68 Greene St., Jersey City, N. J.

Д-ри ІВАН СМІТ і К. Д. БІЛИК

ЛІКАРІ УКРАЇНЦІ. СПЕЦІЯЛІСТИ ОПЕРАТОРИ.
827 E. 17th St., New York, N. Y.

ДОКОНУЮТЬ НАЙТЯЖШІ ОПЕРАЦІЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ. СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛІЧАТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЇДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, НІС, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО НАС, ТО НАПИШІТЬ ЛИСТ І ОПИШІТЬ ВСЮ ВАШУ НЕДУГУ. ЗАЛУЧІТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 17—

Години урядові: 12—2 полов. і від 6—8 вечер, а в неділі і сьвята від 10-ої рано до 2-ої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493.

НАУКУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УДІЛЯЄ ЗАОЧНО

школа цілій української кольонії в Америці, АМЕРИКАНСЬКА ПРИГОТОВЛЯЮЧА ШКОЛА. Тисячі Українців покінчили сю школу і кождий одержав се, чого бажав. Пишіть сейчас, а вишлемо вам докладні і говорити по англійськи. Коли Ви до сего часу не рішили ся ще поправити свої знаня в англійській мові, то не відкладайте довше, ще сегодня напишіть до нас лист, вложіть 10 центів монетою або марками, а ми Вам вишлемо пробну задачу і докладні поясненя нашої здаваючої легкої системи учени. До нашої школи не мусите ходити, ми посилаємо потрібні для Вас задачі почтою. Повний курс коштує $5.00. Даємо письменну гарантію вивчити Вас говорити, читати і писати по англійськи, або звернути Вам гроші. Радимо Вам написати по пробну задачу і упевнити ся. Нашою девізною є чесність, точність і строге виповнене діл. — Адресуйте:

AMERICAN PREPARATORY SCHOOL
Dept. 46,
525 W. 47th St., New York, N. Y.

ЗАМІТКА: Нам новий завідатель школи Александер Старченков приказав всім учням щоби відвідали всіх, що звертають ся до сеї школи. Кождого часу обійде ся він з Вами приємно і совісно.

SANTAL CAPSULES MIDY

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулює в 24 ГОДИНАХ

Кожда капча має назвиско MIDY

Уникайте відробів

НЕДУГИ МУЩИН

Я є одинокий спеціяліст недуг мужеських в Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Найдовше істнуючий, найуспішнійший і заслугуючий на довіре спеціяліст недуг мужеських, котрий уже своє знане і довголітну практику віддає для услуги недужим.

DOCTOR LORENZ
11. поверх, фронт. 76-89
644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові години: Щодня від 9. рано до 8. веч. В пятниці від 9. рано до 8. веч. В неділі від 10. до 2.

Dr. KOLER,

638 Penn Ave., Pittsburg, Pa.
ЛІКАР
(говорить по українськи)

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 26 літ досьвіду у ліченю. Я лічу ревматизм, пропукливу, гемороїди, шкірофули, недуги легких, серця, жолудка, утробу, нирок, кишок, міхура, шкіри, як і всі недуги мужчин, спричинені нечистотою крови. 314 і 606 уживаючи при ліченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

Дещо про Дарданелї.

Важність Дарданелів лежить власне в тім, що вони лежать на пороза між Европою й Азією, а в чиїх руках Дарданелї, той має контролю над переходовою точкою на сім шляху.

Через дарданельський пролив переправив ся був Ксеркс з Азії до Европи ще в 480 р. перед Христом. Він переправив ся тоді через два мости, що були збудовані з 314 кораблїв.

Таксамо Александер Великий, македонський король, переправив ся туди з військом з Европи до Азії; рівнож тою дорогою йшла армія хрестоносного походу під Фридериком Барбарозою в XII. столїтю по Христі.

Року 1354 Турки прийшли до Европи рівнож через Дарданелї.

Від часу вихаду канонів Дарданелї уважали ся нездобутними зі сторони моря. Для забезпеки дарданельського проливу Магомед II. в 1462 р. побудував в найвузшім місци проливу дві кріпости — Кілїд Баґр і Кале Султаніє. В 1659 р. великий везир Ахмед Копрулю побудував нові замки, а при вступї величезні гармати, з яких стріляли великими камінями. Пізнїйше поставили там новійшого типу батерії. Однакож Турки описля не надто дбали про сї твердинї і так 1770 р. анґлійська фльота дістала ся майже до Константинополя без нїякої шкоди.

В 1809 р. зроблено договір, яким Анґлія згодила ся на се, що жаден не-турецький корабель не сьміє вступити до Дарданелїв або Босфору. Сей договір потверджено в 1833 р. новим договором з Росією в Гункіер Іскересі. Се потверджене повторяло ся: через дарданельську угоду в 1841 р з пятьма великими державами; в 1856 р. через конвенцію в Парижи; в 1871 р. через лондонський протокол і в 1878 р. через конґрес в Берлїнї.

Від того часу чужі воєнні кораблї перепливали через Дарданелї лише за дозволом турецького правительства (Порти), як анґл.-франц. фльота, що була в злуцї з Турками на початку, Кримської війни в 1853 р., а також в 1878 р. анґлійські кораблї для охорони Константинополя перед Москалями і вкінци 1912 р. переїхали туди панцирні кружляки европейських держав для охорони Европейців у Константинополи.

Дарданелї ділять ся на 3 части — від вступу з Середземного моря до Кале Калесі 13 миль, середні Нагари 4 милї, від Нагари до Галїполї 20 миль. Береги европейські скалисті, високі, зате азійські низкі.

Через Дарданелї річно переїздять кораблї кораблї з набором ваги 7,500.000 тон, або половина того, що річно перевозять через канал Суеський.

Підчас спокою купецькі кораблї можуть їхати без клопоту, показавши папери в Кале Калесі, за дня. В ночи мусять ночувати в заливі Сарі Сіґірм. Підчас недавної війни з Італією Дарданелї були замкнені для їзди мінами від 18. цьвітня до 18. мая 1912 р.

На европейськім боцї коло Дарданелїв є півостров Галїполї около 50 миль довгий, в найширшім місци має 10 миль, а там, де лучить ся з трацкійським берегом, широкий на 5 миль.

Галїполї звали давно трацьким Херсонезом і в 550 р. перед Христом заселював ся сей півостров Греками.

Від моря Еґейського є тут залив Сарос.

На полудневий захід на кінци півострова є ріґ Єллес, старинна Мастузія Акра. Тут є форт Седуль Баґр, збудований 1659 р. Його скріплюють батерії Ак Табія і висше Єртогруль. Форт і батерії, узброєні гарматами Крупа, відперли атаки італійскої фльоти в 1912 р., хоч в ночи 8. липня 1912 р. пять італійських кружляків заїхали були в середнї Дарданелї.

На азійськім боцї на піскові валї є Кум Кале, сильна камінна будова з 17-го віку. В новійших часах се місце скріплено новими гарматами. За тим лежить місточко Кум Кале. Недалеко відси мала стояти грецька фльота, коли Греки воювали з Троянцями.

На розлоґій ріжинї видніють гроби Трої з відкопаними руїнами.

Около 1000 літ перед Христом в Трої панував король Пріям. Коли́ж Пріямів син взяв жінку грецького короля, зачалась війна; Греки облягали Трою 10-літ і вкінци здобули її. Сю війну і поворот Одисея з війни описав грецький поет Гомер в двох творах — Одисеї й Ілїядї. Також Еней, про якого пише Іван Котляревський в „Енеїдї" (Котляревський перробив її з латинської мови, з твору Верґілія), мав виандарувати з Трої по здобуттю її Греками.

Додати хиба, що зруйнована Трої ніхто не відбудовував і так її занесло піском і землею, що слїду не стало. Доперва недавними часами відкопав її Німець Шліман, по близько 3.000 літах від її зруйнованя.

Дальше по обох берегах проливу є більші і меньші форти Еляюс, Ескі Гіссарлїк, Кепгез, Кілїдуль Баґр, Джені Меджідіє, Намазіє, Джемені Табіясі, Парке, Кодша Чай, Дейрмен, Бурун, Ціям Майдос і другі.

Сильно укріплені середні Дарданелї, до тогож рух води утрудняє тут плавбу, не згадуючи вже про підводні міни, заложені на час війни.

Богато в сих околицях місцевостий згадуваних в старинній історії. На горбах Ак Баши лежить Сестос, що був в старинї столицею трацького Херзонезу, а який знищив Харес (Атенчик) 363 р. перед Христом. В часї византійскої держави Сестос відбудовано.

Дальше коло форту Нагара лежать звалища старинного міста Абідос. Давно було се семітське місто (Жиди належать до Семітів), а коло 700 року перед Христом осїли тут Греки. Місто істнувало аж до приходу Турків.

На березї між двома заливами лежить місто Галїполї з 14.000 мешканцями, з чого 6.000 Турків, 4.000 Греків, а решта инші люди. Се місто оснували Греки і назвали Калїполїс, себто „гарне місто". Се місто нинї сильно укріплене, та і в старинї була се твердиня. Ще Перікль перебудував його 448 р. перед Христом.

Коло Булер була колись столиця трацького короля Лізімахоса (323 перед Христом), що звалась Лізімахея.

Село Ляпмсакі пригадує колишну його назву Ляпмсакос. Сю місцевість дав був Артаксеркс Темістоклеви за те, що достарчав йому вина. Знайдуть ся і другі старинні памятки.

Ось-так виглядають ті Дарданелї, які кілька столїть бажає забрати Росія і які старали ся здобути злучені фльоти союзних держав.

Китайський Гарун Аль Рашид.

Нїодин двір на сьвітї не був так довго окруженний тайною, як двір пекінський, і доперва в найновійших часах починаємо довідувати ся правду про історію китайського двора. Є се зразок історія і романа, повнї казочних пригод, особливших приключень, винесеня і упадків, любови й інтриґ. За пробу тих китайських двірських історій могло би послужити кілька подробиць про великого цїсаря Чанґ Тє, з династії Мінґ, котрий панував в 16-тім віцї. Щоби лїпше пізнати сей нарід, його потреби і жаданя, він любив мандрувати непізнаний по улицях столиці, або в глибинї краю, подібно як той арабський каліф Гарун аль Рашид.

В часї великого іспиту, якому піддавали ся в р. 1508 в Пекінї доктори найнизшого степеня, звернув цїсар увагу на одного кандидата, по імени Лїн, котрий уживав часом старинних письменних знаків. Цїсар казав йому прийти до себе, запитав його про причини тої привички і намалював відтак сам на папери видуманий знак. Лїн не умів поясняти, що означає сей знак, на що сказав цїсар: „Коли хтось може писати слова так, як йому подобаєть ся, то може поступати подібно і в иншім випадку". Признав Лїна незрідим ще до іспиту і відіслав його на дальші три лїта до його родинної провінції Фокен.

Але що Лїн був бідний і не мав з чим вертати домів, і що не знайшов посади учителя, не лишилось йому вже нїчого иншого, як заробляти на житє публичним писарством. Заложив під бюра і вкоротцї звернув на себе загальну увагу завдяки красї свого письма і стилю.

Одного разу, коли цїсар переходив коло його бюра, побачив його окруженого цїкавими учениками; він вже давно забув про нещасного кандидата і счудований дїяльностию публичного писаря, спитав, як сей взяв ся до того занятя негідного кандидата академії. Лїн оповів йому щиро свою судьбу, а цїсар, котрого писар не пізнав, заявив йому, що почучить його на становище секретаря. Цїсар відійшов, не виявивши свого імени.

Слїдуючого дня, заявив ся у Лїна післанець з падати, котрий приніс йому письмо і грошї на дорогу враз з порученєм, аби письмо віддав лично губернаторови в Шантунґу і не оставав письма під загрозою великої кари. Лїн дуже вдоволений виїхав до Шантунґу, де тодї займав становище губернатора провінціональний підскарбник. Сей чоловік був дуже непоступний. Через три днї мусїв Лїн стояти під дверми його дому, аж врешті заявив з докором, що має вручити ґубернаторови письмо і що йому не повинні довше в тім перешкаджати.

Остаточно один зі слуг відібрав від нього лист, а Лїн вернув до свого убогого помешканя. Ледви там прибув, аж тут заявив ся у нього один високий урядник від ґубернатора, виклинив з йому низко і запросив до ґубернатора. Лїн думав, що се йому снить ся, але в тій хвили принесено лектику, зявила ся велика дружина і вкоротцї виявило ся, що цїсар іменував в своїм листї Лїна ґубернатором. В той спосіб він відплатив бідному кандидатови заподїяну йому кривду.

В часї принятя достойників своєї держави запитав їх Чанґ Тє, чи знають вони управу риж, котрий їдять. Більша часть панів відповіла на се питанє, лиш один міністер не знав, як відповісти і в наслїдок того так дуже змішав ся, що зовсїм несподївано почав говорити про обсаду одного підрядного становища на провінції. Вислїдом тої сцени було жертвоване того становища самому міністерови.

Коли сей прибув на місце, переконав ся, що місцевість, де мав урядувати, була положена посеред рижових піль і почав розуміти намірене цїсаря. Через пять лїт жив він між селянами, що управляли риж, і коли при нагоді візити цїсаря в тій провінції представив ся йому, віг вже дати цїсареви належну відповідь щодо управи рижу та практичних потреб селян, як також дати цїсареви кілька корисних рад і вказівок, через що цїсар приверснув його на давне становище.

При нагоді тоїсамої візити Чанґ Тє, відвідуючи в перебранню публичні чайнї, почув ріжні нарікання корабельників при великім каналї на визиск митових урядників. Цїсар купив лодку і поїхав в дїл каналу з одним лише слугою. На означенім місци приведено його дійсно перед митових урядників, котрі зажадали від нього більшої суми гроший, а коли їм відмовив, мало що не побили його. Його слугу закували вже в кайдани, коли ситуацїю вратував приїзд ґубернатора, котрого цїсар попередньо передше про своє прибуте. Розуміє ся, що урядники мусїли віддати те, що взяли, і відпокукували за своє поведенє.

ПРОДАМ МОЮ ФАРМУ ТАНО

задля ради здоровя. Поцо компанїя дорого платить за фарм, як у фармера може купити о много тїнше. Тепер найлїпший час побачити як всьо роте на фармі. — Моя фарма є 120-акрова. Около 80 акрів обелїно, то є 11 акрів пшениці, 8 акрів вівса, 3 акри кукурузи, 1½ бараболь, і фасолї, 3½ гречки, і ячменю, ½ акра, 2 акри огородини, як: гарбуз, капуста, огірки, цебула і инше, а около 48 акрів сїна, конюшини і тимоти. — Около 20 акрів доброго пасовиска, решта лїс. — Рама 8 рунів, в середнї пистрю, шпинцїя мурована, дві великі стодоли і инші будинки. — 50 овочевих дерев, всї родять. Добра криниця коло дому. Камінь на управленій ріллї нема; камінь є на пасовиску, — Фарма вся обгороджена дротом, — Моя фарма 4 милї від міста Пітсбурґа. Р. А., 10 миль до Варен, Р. Д. У всїх містах поосетлїм роботи. Отже продам мою фарму разом зі лїсвом, то є з поліком, за $2200, $1800 готівкою а $1100 на сплату на 11 лїт.

Також можу продати разом із худобою і машинами, є 2 коні, 11 штук худоби, 2 свиний, 36 курий, 11 качок. Всї машинерія нова, віз, бога, сїварка, косарка, Ґрабарка, ґнеї, боронки, плуги, колесник, терпа, упряж. Всї хатні як і кухонні знаряди: лижка, машинка до шиття, сепарат до дїлуть, столи, крісла, шафи і инше. Всьо разом продам із фармою за $4100, $3000 готівкою а $1100 на сплату на 11 лїт. Або можу обмінити мою фарму на міскі продукти і добрім місци. 69

Хто би хотїв з Українців купити, то не пожалує. Тут є сусїди Українцї із Галичини і з Буковини, а також є кілька родин недужих.

Прошу телеграмів особисто до:

JOHAN PELYP,
BOX 16, PITTSFIELD, R. I.

Вже вийшла з друку народна драма зі співами в 5. діях

ОЙ НЕ ХОДИ ГРИЦЮ ТА НА ВЕЧЕРНИЦІ.

Се книжка надає ся вповні для аматорських театральних гуртків. До відограня потрібно всего 8 женщин і 7 мужчин. Ціна на примірник 30 цнт., на 15 примірників $3.35.

Замовляти і грошї посилайте до:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ЛІКАРІ

3 ROCHESTER, N. Y.

Кацапська гниль.

З дописий деяких сьвідомих Українців довідуємо ся, що в декотрих місцевостях кацапи підносять знова свою сліпу культуру і кидають клевети на наш бідний нарід.

Не бракує кацапів і в нашій місцевости. Хоч уже цїлий сьвіт знає, що то таке Україна, то кацапи про наш край нїчого знати не хочуть. Вони далї бажають бути під покровом мачухи Росії. Декотрі приклонники царизму з тих кацапських мірй аж подуріли, бо навіть в Бога не вірують. Та се не дивота, бо вони завсїди співають „Боже, царя храни", а як царя вхопило, то їм тепер трудно ту кацапську рану загоїти.

Я знаю таких кацапів, котрі з розпуки за втраченим царем злучили ся з інтернаціональними недовірками, щоби далї ганебне дїло провадити.

В 1915 році, коли соціялїстичні головачі товкли ся по вічах, то кидали клич: збирати грбші на фонд викупу професора Грушевського з неволї, бо проф. Грушевський то великий добродїй український. Нинї тісамі людцї мають уже инший клич: геть з Грушевським, бо то буржуаз. Недавно співали: Осанна, великий сину України, а нинї кричать: разпни, разпни його! Ну, чи се не правдиві Юди?

А чомуж вони так роблять? А тому, бо видять, що Грушевський є Українець, а не кацап. Як би він був кацап, то вони-б йому „віват" кричали. Тому, що він є сьвідомий Українець, то він у них „буржуаз"; він їм непотрібний, бо не вміє так фальшерувати своє імя, як вони.

Ненависть до всїх щирих і сьвідомих Українців — се кінь, на якім їдуть усї кацапи: і ті, що звуть себе „карпаторосами", і ті, що іменують ся „інтернаціоналїстами".

Кацапи всїх покрой посувають ся аж до накликування поліції на Українців, але Українцї не боять ся ніяких кацапських клевет, бо мають чисту совість.

Нехай кацапи воюють, поки можуть, але прийде час, що наш нарід „подякує" їм красненько за їх плюгаву роботу.

Н. Кістів,
член 217 відділу У. Н. С.

Український лїкар

З ОДЕСИ

Др. КАУФМАН

111 E. 7th St., New York City.

Спеціяліст мужеських, женських і дїточих недуг. Лїчить новими машинами електричними, уживає X-Ray.

Години приняти: від 9. рано до 9. веч.; в неділю від 9. рано до 4. по обідї.

Телефон: Орчард 6352.

ВАРТІСТЬ ЗДОРОВЛЯ.

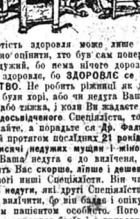

Вартість здоровля може лише той належно оцїнити, хто був сам попередно недужий, бо нема нїчого дорожшого як здоровле, бо ЗДОРОВЛЄ СЕ БОГАТСТВО. Не робіть ріжниці як довго Ви були хорі, або чи недуга Ваша є легка або тяжка, і коли Ви жадаєте помочи досьвідченого Спеціяліста, то не здовлайте, а радьте ся Др. Фальма, котрий лїчитьи поладнав 21 років лїчив тисячі недужих мущин і жінок, і коли Ваша недуга є до вилїченя, він вилїчить Вас скоро, лїпше і дешевше, як много инші Спеціялїсти. Він часто лїчить недуги, які другі Спеціялїсти не могли вилїчити, бо він бодай і опікуєть кождим пацієнтом особисто. Його лїченє не справляє болїзнь і природне, а много пацієнтів, котрі мешкають сотки миль віддалених від «Ню Йорку, не дїйшли до Фальма в його офісї та жадають помочи.

В його офісї находять ся всї найновійші машини Електричних Апаратів, як також чудодїйні X-Ray машини, якою можна бачити якусь кожду часть в людськім тїлї. Сю машину уживаєть кождого недужого, котрий потребує до того. В многих случаях вона особенно-многих мущин і женщин від важних операцій. 65—

Коли терпите на осьлїпене нервів, болї, недужа, ревматизм, катар, болї горла, ревматизм, чирваки, шкірні недуги, нарости, завір, гемороїди, недуги лївости міхура і нирок, то найлїпшого для того сейчас і переконайте ся о його спосібности як лїкаря-спеціяліста.

ПОРАДА ДАРОМ.

НЕ ЛЇЧИТЬ ЛИСТОВНО.

Dr. FALK,

СПЕЦІЯЛІСТ,
11 West 28th St., New York City.
(межи 5-ою Евенюю а Бродвей)

Годинї офісові: від 11-ої рано до 2-ої вечер щодня, а неділї і американські сьвята від 10-ої рано до 1-ої полов.

Позір! Українцї з Джерзи Сіти, Позір!

ЗАХОДОМ ТОВ. УКРАЇНСЬКИЙ ХОР В ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.
відбереть ся —

В СУБОТУ, ДНЯ 15. ЧЕРВНЯ 1918

в WHITE EAGLE HALL,
335 NEWARK AVE, JERSEY CITY, N. J.

театральне представлене

„ПІМСТА ЗА КРИВДУ"

драма в 5-ох діях а 6-ти відслонах зі співами і танцями В. Г. Чижевського.

Режісер п. Е. Нарожняк. Дірігент п. М. Климко.

Музика п. Е. Г. Смолинського.

Початок точно о годинї 7-мій вечер.

ЦІНИ МІСЦЬ: І-рядні $1.00, II-рядні 75 цнт., III-рядні 50 цнт., IV-рядні 35 цнт., галерія 25 цнт.

УКРАЇНЦІ З ДЖЕРЗИ СІТИ І ОКОЛИЦЇ! Штука ся взята з найдивнїйших часів на Українї, коли то пани-дїдичі натували нарід, гонячи їх нагайками до праці на панських добрах. Часи вже ті минули, однак згадка про них записана кровними буквами, так що кождий згадавши ті часи, не бажає їх повороту. Тепер власне їде час де та польські шляхтичі вдносять свої права до нашої земель, зрошених кровю наших батьків. Однак даремні їх змаганя! Прийдіть власне всї на се представлене, щоби побачити те житє, яке мусїли наші батьки провадити під панованєм польської шляхти, а щоби Ви знали ніку їм дати відповідь на їх домагання. — КОМІТЕТ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАНЕ ВЕДЕ ДО ПРОСЬВІТИ. А ПРОСЬВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО ЦІННИК-КНИЖОК ДО ДРУКАРНІ „СВОБОДИ", 83 ГРЕНД СТ., ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ.

ПОТРЕБА ЛАДОВАЧІВ ВУГЛЯ

доставити і самотних до The Reliance Coal & Coke Co., Glomawr, Ky. в побліз міста Hazard, Ky., Perry Co. Майни вентильовані. Високість вугля 4 стопи і 4 цаї. Нема зруку і камінь. Робота машинова. Стала робота. Добрі робітники заробляють від $80.00 до $120.00 на два тижнї. Уживаєть відкрите сьвітло. Сидять на місци. Вигідні доми з електричним сьвітлом, водопровод і хати. $1.50 за дімвату. Місця розривкові, школи і костели. — Голосіть ся особисто або пишіть до:

THE RELIANCE COAL & COKE CO., GLOMAWR, KY.

Їдьте зелїзницею Louisville & Nashville R. R. в Winchester, Ky., або McRoberts, Ky. 36в-2нп2

Богато людий недужих.

Чому? Бо не зовсїм правильно вилїчені.

Dr. S. P. MANSHIP

дасть пораду для Вашого здоровля таку, як потреба вимагає.

Ми лїчимо успішно всї хронїчні, нервові, прояві, кашнірні і инші недуги.

Ми приміняємо найновійші методи електричних, ніж скоро і певно Вас вилїчать.

МИ НЕ ЛЇЧИМО, ЯК ПІЗНАЄМО, ЩО ХОРИЙ Є НЕ ДО ВИЛЇЧЕНЯ.

В нашім офісї лїчимо мужескі і женскі недуги при 20-лїтнім досьвідї і при помочи всїх засобів. Лїчимо при помочи електрини і механїчних приладів, котрі мають признане лїкарських лїкарів і то є наша спеціяльність при лїченю всїх недуг.

Говоримо Вашою мовою

Prof. Dr. MANSHIP
васілящк проф. Dr. SLOAN-A
СПЕЦІЯЛІСТ

Напроти склепу Kaufman Baers
PITTSBURGH, PA.

408 SIXTH AMENUE,
ГОДИНИ ОФІСОВІ: Щодня від 9. рано до 8. веч.; неділї від 9.30 до 1-ої в полуд.

ВИРІЖТЕ СЕ ОГОЛОШЕНЄ АБО ЗАПИШІТЬ СОБІ АДРЕСУ.

Школи не можете знати, які вдопоте Вас можуть стрінути, або коли буде Вам потрібно доброго і сумлїнного АДВОКАТА

Herman Turkel

котрого офіса находить ся під ч. 280 Broadway, New York, N. Y.

кінчив школи в краю а опісля здав тут іспити адвокатські, є Вашим родимцем, поступить з Вами чесно і розмовить ся з Вами Вашою власною мовою. — Заступає справи у всїх судах. Удержїть ся до него також в справах для полагодженя якихсьбудь крайових інтересів. Прийдіть особисто, напишіть лист або телефонуйте. Два телефони: Cortland 4895 і 4896. 51в62

ЗНЕВІРЕНІ І ЗНЕОХОЧЕНІ

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терпять на якубудь хронїчну, нервову або збірну недугу, прийдіть до мене ще сьогодня без нїякої оплати. Моя порада і спостереженє не будуть коштувати Вас нїчого. Цїлковита фізична екзамінація при приміненю X-Ray апарату відкриє Ваш дїйсний стан і слабість.

Я лїчив мущин і жінок через довгі лїта. Одна відповідь Вам про мої спосібности і вдоволить Вас, бо я даю результат в скорім часї. Я лїчу саму причину стану недуги а обвин сейчас знікають.

Сотки мущин і женщин уникнуло операцій через посьпіше приміненє найновійших научних метод.

Коли Ви не могли найти деси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені, то згодьсїть ся до МЕНЕ і переконайте ся які добрі успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при приміненю найновійших метод у лїченю.

Не пробуйте всяких способів. Не тратьте часу і гроший.

Прийдіть ще нинї. Я радо розмовлю сь з Вами. Я маю деякі з найновійших електричних апаратів і X-Ray машини на лїченю хронїчних, нервових і збірних недуг. Коли Ви недужі, то посьпітіть хвилю часу, щоби поговорити зі мною. Радо Вас прийму. 153—

Годинї офісові:
9. рано до 8. веч.
В полов. Вечерами від 6. до 8.

DR. LEWIS
749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Streets New York

В неділї і сьвята від 10. до 2. полов.

УСПІШНЕ ЛЇЧЕНЄ НЕДУГ ВОЛОСЯ.

КАЛЬВАКУРА ЗДЕРЖУЄ ВИПАДАНЄ ВОЛОСЯ.

МЕТОДА ЛЇЧЕНЯ КАЛЬВАКУРОЮ є наукова і природна, яка приносить скорі успіхи.

П-ні Ліна Бельверто, якої фотографію тут подаємо, прислала нам дуже цїкаве письмо про приміненї успіхи, які вона брала з дїтьми осягнула методою Кальвакури. Ми радо вишлемо Вам копію її листа.

П-ні Йванна Малькін пише: «Пробна пачка Кальвакури принесла поріст нового волоса і я чую так втїшно, що посилаю Вам 5 долярів за Вам скіра на голові? Чи Ви є лиці або почнешто зволїть?

Зволїнне є небезпечне. Коли терпите на якусь з поникних недуг волосся, не занедбуйте сего, а старайте ся їх запобічи. Жадайте, щоб Вам вислано нашу книжку: «Любіла науки над вилїченєм і пробку средства Кальвакури.

Приміняли. Коли волосо чіпаєть. Терпіла оглядите уважно. Коли корінці волосо бадї, сухі, пінаєть, то ще не значить, що ніякого сему, коли хочете здорового волосо і поріст.

Дайте нам змогу переконати Вас, жадаючи Пробку порцію Кальвакури, якої метода здержить випадане волосо, усуне поріст, ечему і скрішить поріст. Ми вишлемо пробку Кальвакури за 10 цнт. срібом а книжку про лїченю волосо, коли подасте під сим лїстом і адресу і залучите 10 цнт. срібом а марками на доказ довіря зі мною.

Успішна метода лїченя.

Пишіть до:

UNION LABORATORY,
510—C St., Binghamton, N. Y.

ЗРОБІТЬ СЕЙЧАС, ЩОБ НЕ ЗАБУТИ.

БАДАНЄ І ПОРАДА ДАРОМ! Др. СПІЛЛІНГЕР

Посьвятив ся для хорих, пожилих людий, котрі не є в можности платити високі гіці за своє бадане.

ПОВІДОМЛЯЄ, що застарілі недуги можуть бути вилїкені без ужитя якихсьбудь ТРОЄЧИХ ЛІКІВ при помочи електричних прилядів. Рівночасно з богато таких случаях, які передтим вимагали операції, можна нині вилїчитись цілком лише тисячним способом без ужитя ножа.

Маю в посїданю найновійші машини, при яких помочи можу заглянути до внутра і обдати хворі внутренности людського тїла і костий та пізнати причину недуги. Другою машиною можу впровадити струї електричного світла в тїло і лїкувати ними зараженні бацилї, які є причиною всїх недуг і людських недомагань. Той спосіб лїченя є не тілько нешкідливий, але дійсно цїлющий і дуже корисний для кождого пацієнта. — КОЖДОГО ПАЦІЄНТА, котрого узнаю за незлїчимого, не підіймаюсь лїчити. Однакож кождого, котрого узнаю до вилїченя, стараюсь вилїчити в як найкоротшім часї.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер, в понедїлок, середу, пятницю і суботу від 9. до 12 в поудне, а в недїлї від 9. до 11. в'полудне.

ДОКТОР І. СПІЛЛІНГЕР,
158 E. 18th St., New York City.
близько стації елевейтер 3-ої авеї і 1-ої авеї.

Др. Еміль Айхель український дентист
49½—1st Ave., NEW YORK, N. Y.
corner 3rd Street,

виробляє штучні зуби, котрі виглядають як живі. Виробляє зуби без болю. Робота гарантована, ціни умірковані.

Годинн: від 10. рано до 9. веч., крім пятниці; в недїлї від 10. до 2. попол.

Що винайти ?

Є то новопадукована книжочка, містяча около 400 виказів, котрі тепер можуть бути пошукувані, через нас вістала видані на жадане і для потреби

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ.

З тої книжочки довідаєте ся, які добратства виказом вже принесли і доперва принести МОЖУТЬ. Інтересуєте ся винаходом, пишіть ще нині по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо. 137—

AMERICAN EUROPEAN PATENT OFFICES (8), Pacific Bldg., WASHINGTON, D. C.

ЧИ ВИ МАЄТЕ НОВИЙ ЦІННИК КНИЖОК „СВОБОДИ"?

А може Ваші знакомі потребують? Ми вишлемо Вам даром.

Пишіть на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРГ, славний спеціяліст зі старого краю

поручає всїм терпячим Українцям, так мужчинам як і женщинам свої українські лїкарські услуги.

ЛЇЧИТЬ З НАЙБІЛЬШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ВСЯКІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГУ ЧУТРОБИ, НИРОК, ПЕРУШЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Лїченє всякої наглядної хорощі мужчин, женщин і дїтий в свойм офісі або в домі пацієнта, спеціяльно що на прохуваню при помочи спеціяліста з Відня.

Єсли би хтось на мій прийти особисто, хотяй сонце дистонно з новим лїком сього недугу, а дїстане письмо і безплатну пораду.

На відповідь залучіть 4-ч. марку.

Dr. B. HOHENBERG,
168 2nd Ave., (між 10 і 11 ул.)
New York City.

Години офісові: щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон: 1882 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Почта на Україну, до Румунії і Бесарабії спинена.

Отто Прегер, другий помічник міністра почт, оповістив 17. мая слїдуюче: У звязи з розпорядженєм генерального почтмайстра з 7. цьвітня 1917 року, ч. 21, яким припинено почтову комунікацію до і через Німеччину, отсим оповіщаєть ся, що припинено також почтову комунікацію до Румунії, Бесарабії і на Україну, яка обнимає отсї землї: Катеринославщина, Харківщина, Херсонщина, Київщина, Поділє, Псковщина разом з Холмщиною, Донщина, Чернигівщина, Волинь і Таврія з Кримом, бо згадану тут територію займає ворог.

Нова 700-тисячна армія.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on June 10, 1918 as required by the Act of October 6, 1917.)

Американський генеральний штаб виготовляє плянн побільшеня народної військової сили. Виготовлено вже плянн сформовани двайцятьох нових дивізій. Се значить, що армія збільшить ся майже о 700.000 нових жовнірів, крім тих, яких поключеть ся для спеціяльних потреб. Нові дивізії будуть додані до народної і регулярної армії. Правдоподібно регулярні дивізії кавалерії будуть розпущені, а їх регіменти будуть приділені до патрулий над мексиканською границею, а дванайцять полків кавалерії народної армії будуть продовжати свою службу, але не будуть мати коний. Обчислюють, що до марта 1919 року всї війска, крім нових рекрутів, будуть вислані на боєву лінію.

Президент просить помилуваня для Мунея.

Президент Вілсон написав другий лист до калїфорнійського губернатора Стефенса, просячи помилуваня для Томи Мунея, засудженого на кару смерти. Перший подібний лист написав президент в марті б. р., але губернатор відповів, що такої акції він не може піпринятн, бо се належить до судових властий, а суд відкинув просьбу о помилуванє. — Мунея оскарженo і засуджено з приводу експльозії бомби, яка убила десять осіб підчас підготовчої паради в Сан Франціско, 22-го липня, 1916. Президент заінтересував ся сею справою, коли одержав звіт спеціяльної комісії, висланої на захід для розслїдженя робітничої ситуації. Робітничі провідники працюють завзято в користь Мунея, а російські аґітатори взяли сю справу за свій найвисший аргумент, аби переконати нарід, що заява Злучених Держав про боротьбу за демократією є мильна.

Трамваєвий страк в Ню Джерзи скінчив ся.

Минувшого четверга рано в цїлій північній части стейту Ню Джерзи вибух був трамваєвий страйк, який був обхопив шість округів: Еєкс, Гудсон, Берґен, Пасейк, Сентрал, Сотерн. Страйк викликали були робітники, які домагали ся підвишки платнї. Доси кондуктори побирали 30 цент. на годину через один рік, а відтак через 4 роки слїдувала підвишка до 36 центів на годину. Тепер робітники зажадали 45 центів платнї на годину, 10 годин денної праці, 60 центів платнї за одну годину екстра і шість днїв в тижни. Компанії годять ся давати від 15. червня 30 центів на годину для робітника, який працює шість місяців, 35 центів на годину в других шістьох місяцях, а 40 центів по пятьох роках праці. Робітники, хотячи показати свій патріотизм, рішили вернути до праці, а справу віддати до полагодженя робітничій комісії.

Нагороди для американських газет.

Журналїстична Академія Пулїцера в Ню Йорку дала нагороди отсим американським газетам і їх кореспондентам: нюйоркський „Таймс" дістав 500 долярів нагороди за подаване найновійших военних і політичних вістий з цїлого сьвіта; „Курер-Джорнал" а Луїсвіл, Кентюкі, дістав 500 долярів нагороди за найкрасші редакційні статї; кореспондент нюйоркської „Івнінґ Пост", Гаролд Літлдейл, дістав 1.000 дол. нагороди за найкрасшу кореспонденцїйну систему; инших пять премій дано авторам найкрасших оповідань, романів, музикам і т. п.

Проти не-анґлійскої мови преси.

В Ню Йорку зорґанізовано товариство, яке має на цїли боротьбу з нїмецькою, і взагалї з чужинецькими мовами і пресою. Се товариство буде змагати до мети, щоби всї чужинецькі мови усунути зі шкіл, а всї чужинецькі часописи заборонити. Головою сього товариства є полковник Карло Лайдекер, член дирекції нюйоркської колеґії.

Будуть депортувати всїх чужинців-анархістів.

Іміґраційний комітет низшої палати парляменту вніс проєкт, аби всїх чужинців-анархістів виловити і безпровольно вислати за границї сеї держави. Сей проєкт внесено на просьбу міністрів: війни, маринарки, праці і справедливости. Теперішні закони не дозволяють депортувати їх, коли вони перебувають в сїй державі більше ніж пять лїт.

Підвишка цїни їзди тунелем Ню Йорк-Нюарк здержана.

Дирекція зелїзниці „Манґатан Нюарк" оповістила була, що від 10. червня цїна їзди тою зелїзницею буде підвисшена. З Ню Йорку до Джерзи Сіти тунель в одну сторону має коштувати 10 цент. (доси 5 цент.); з Ню Йорку до Нюарку в одну сторону тунель мав коштувати 27 центів (доси 17 центів); поворотні білети мали бути знесені. Довідавши ся про се, директор зелїзниць заборонив підвишку аж доки не переведеть ся слїдства, чому треба підвисшати цїну.

В Норт Дакотї є досить робітників.

Комісар рільництва в Норт Дакотї подав до відома інтересованим, що в його стейтї є сього року досить господарських робітників. Се треба завдячити головно федеральному бюрови праці, яке подбало про се, щоби сей стейт мав досить робучих рук.

Скільки Аляска випродукувала риби.

В 1917 роцї Аляска (півострів на захід від Канади) випродукувала риби за 51.405.260 долярів, або більше ніж сїм разів стільки, скільки Злуч. Держави заплатили Росії за сю цїлу територію. (Злучені Держави заплатили Росії за Аляску 7.200.000 долярів). Крім того Аляска випродукувала кожі за 1.031.638 дол. і 1 мисячих шкір за 310.000 долярів.

Не дали горожанських паперів.

Фредерик Нюшафер, жовнір в таборі Левенворт, Канзас, не одержав горожанських паперів, бо на перешкоді стало йому його дійсне родинне імя і походженє. Його властиве імя є Павло Фредерик фон Гінденбурґ. Він є сином Фредерика Вільгельма фон Гінденбурґа, німецького полевого маршалка, і внуком полев. маршалка Павла фон Гінденбурґа, головного команданта німецької армії.

За крадїж дитину 5 лїт арешту.

22-лїтна Пірл Фергусон з Бріджпорт, Конн., пійшла на 5 до 10 лїт до тюрми за крадїж 5-місячної дитини. Фергусон працювала у Джекобусів, 227 Вест 121 улиця в Ню Йорку, де була новонародженa дитина, яка припала їй до вподоби і вона рішила украсти її для себе. Її зловлено, разом з дитиною в Бріджпорті.

Убив жінку, зранив дочку, утруїв сам себе.

Андрій Мур в Іст Орендж, Н. Дж., прийшовши до дому, сказав своїй жінцї, що вона має ще три мінути часу для житя. Жінка це звертала на сї слова й уваги, думаючи, що Андрій жартує. Та коли проминуло три мінути, Андрій мов божевільний кинув ся на жінку, витягнув револьвер і стрілив їй в груди. Відтак стрілив до дочки, 20-лїтної Рози, і зранив її тяжко. Вона однак ще могла утїкати. Та божевільний Андрій не дав дитинї часу просити о поміч; він взяв сокиру і обухом вдарив дочку в голову. З такти вчинав дикий рев-конаючих. Закн сусїди, які почули крик о поміч, прийшли до хати Мура, він лежав уже напів мертвий на землї. Коло нього лежав труп його жінки, а біля нїм купала ся в крови дочка. Батька і дочку забрано до шпиталю. Батько, вивши утрую, помер таки в дорозї, а дочка лежить небезпечно хора. Причина сеї трагедії нікому незвісна.

Фейрбенкс помер.

В Індіянополїс, Індіяна, помер Карло Фейрбенкс, републиканський віцепрезидент Злучених Держав у каденції з 1905—1909 років.

Скажені пси у Вотерберя.

Два скажені пси покусали у Вотерберя, Конн., вісїм осіб; тому полїція дістала наказ вбивати всїх псів, що ходять без ваганців.

В Ню Йорку вже побирають запоруку за бочки від пива.

Нюйорські броварники повідомили властителїв коршем, що вони будуть мусїли платити відтепер запоруку за бочки від пива: $1.00 за чверть-бочки, $2.00 за пів-бочку, а $3.00 за цїлу бочівку. Броварники кажуть, що доси вони давали пиво без запоруки за бочки, а се їм виходило на велику шкоду, бо коршмарі деколи тих бочок не звертали, так, що броварі тратили на сїм непотрібно пересічно 600.000 долярів на рік.

СТАРОКРАЄВІ ВІСТИ.

Повалене У. Ц. Ради.

Нюйорський „Телеграм Юдженнї" подає за старокраєвими, польськими ґазетами отсї вісти про повалене Української Центральної Ради. „Від тижня — пише одна ґазета — ширились тут вісти про плиновний переворот, який заступив би цїлком безсильну Центральну Раду чимсь новим, що уможливило би нїмецьким властям апровізаційну акцію. Нїмцї мали перед собою три дороги виходу: зреформоване Центральної Ради цїлком новими членами, запровадженє окупації, якнеці оголошенє диктатури якоїсь особистости, котра могла би опанувати ситуацію. Остаточно вибрано третю дорогу. Постановлено оперти ся на властителях більшої хлопської посїлости, які большевицьким рухом є загрожені не меньше ніж у дїдичі. Орґанізованєм тих „хлїборобів" заняв ся київский фінансїст Добрий, арештований і укриваний Центральною Радою. В приготованях до перевороту взяли найдїльнїйшу участь члени орґанїзації „Савет спасення Расії", а також Поляки при помочи „Звйонзку Офіцїялістув". Коли вже всьо було приготоване, до Києва їхало кілька тисяч „хлїборобів". Салю засїдань Ради окружив відділ нїмецьких жовнірів. Їх командант, нїмецький поручник, який знаменито знає по московськи, війшов до салї засїдань. На заклик „рукі у вйорх" всї крім Грушевського піднесли руки в гору. Приказано їм віддати бровнїнґи, що тї й зробили. Почато викликувати по назвиску: міністра війни Жуковського, Ткаченка, Любинського. На салї був присутний лише Любинський. Його арештовано. Жуковського і жінку міністра, Ткаченка арештовано в їх мешканях. На другий день оголошено диктатуру ґенерала Скоропадського, нащадка українського гетьмана, чоловіка цїлком змосковщеного".

Инша знова ґазета пише: „Урядове берлїнське бюро Вольфа доносить про переворот на Українї отсе: В Києві 29. цьвітня відбув ся зїзд кількох тисяч селян з цїлої України. В меньше або більше острій формі висловлено невдоволенє з полїтики теперішного правительства. На найважнїйших нарадах ухвалено повалити правительство, замкнути Центральну Раду, відкликати заповіджені на 12. мая Установчі Збори і здійснити соціялїзацію землї. Ґенерала Скоропадського, нащадка старих гетьманів козацької републики проклямовано гетьманом. „Дїнь Київоскі" передає коротко маніфест Скоропадського. Покликавши ся на значливість центральних держав для України, Скоропадський говорив: — У щиннім маніфестї проголошую себе гетьманом цїлої України. Заіменований мною кабінет буде правити Україною на основі проголошених рівночасно засадничих законів. Центральна Рада, Мала Рада і всї господарські комітети є розвязані. Приняту вдасність, основу культурнїй і цивілїзації, привертаєть ся назад, знова всї зарядженя давного українського правительства і тимчасового російського правительства зносить ся. Право продажи земельної власности привертаєть ся наново".

Ряди жидівських лїтератів рідшають.

В Швайцарії помер славний жидівський письменник і сіоністичний провідник, Йоша Айзенштадт, родом з Минщини. В Єрусалимі, знова, помер у 64-тім роцї житя один з найславнїйших жидівських письменників і провідників у Палестинї, Абрагам Мозес Лоюц, який родив ся в Ковенщинї. Лоюц у 15-тім роцї житя виїхав до Палестинї, і в останних часах стратив зір.

„Народне" видане Шекспіра в Німеччинї.

Німецький цїсар, покровитель красних штук, зарядив випустити „народне" видане творів Шекспіра, славного анґлїйського письменника, якого Нїмцї уважають більше нїмецьким ніж анґлїйським.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

С. Г., Ню Кесл, Па. — Ваш вірш до друку не надасть ся.

Доки не було книжок

„КОБЗАРЯ" Т. ШЕВЧЕНКА І „ІСТОРІЇ УКРАЇНИ" М. ГРУШЕВСЬКОГО

доти можна було стрічатись часто з докором висловленим на адресу тих, що мають в своїх руках друкарнї, чому то нїхто не береть ся за видане сих книжок для американських Українців, які не мають змоги сих книжок тут тепер набути.

І щоб дїсть ся, коли сї книжки появились в публичній продажи. — Нїхто не потребує їх, так як би сї книжки находились вже у кождого в хатї.

Поминаючи технїчні сторони видання, сї книжки належать до перлин нашої лїтератури і вони повинні находитись в кождій хатї, в кождій читальнї, в кождім товаристві не й одним примірником але по два і більше.

Хто не хоче вдекати до того того люди, що ось то гордять: „Видавайте потрібні книжки а ми розберемо їх як балеї тиюти", а коли опісля такі книжки появлять ся у продажи, то вони або відносять ся до такого видання обовязки або завдять критику, то нехай скористають з теперішної нагоди.

Завдяки до широкого загалу і повідомляємо, що в книгарни „Свободи" можна набути

1) КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА, Том І. Видане чарівним „Канадійського Фармера" в Канаді. Ціна $1.50

КОБЗАР Т. ШЕВЧЕНКА (в одній книжцї), видане Канадійської Української Видавничої Спілки. Ціна $1.00

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Часть І. Написав М. Грушевський, професор української історії на львівськім університетї. Ціна $1.50

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. Часть II. Ціна $1.50

Замовленя і гроші посилайте на адресу:

"SVOBODA"
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Хочете бути незалежним, вільним, богатим і здоровим?

ХОЧЕТЕ ДЛЯ СЕБЕ І ДЛЯ РОДИНИ ПРАЦЮВАТИ ПІД НАЙЗДОРОВІЙШИМ ПІДСОНЕМ, В ЛАГІДНІМ КЛІМАТІ, НА ДОБРІЙ УРОЖАЙНІЙ ЗЕМЛЇ?

Як так, то не тратьте часу, але зголосіть ся на подану адресу і купіть в нас 40-АКРОВУ ФАРМУ НА 10 ЛЇТ НА СПЛАТУ. Фарми в кольонії Ельберта, Алябама. Урожайна земля, здорова, чиста, мягка вода. Рівна суха земля.

Два до три рази до року збирає ся з тої самої землї. Ярини, овочі, виноград. Випас худобн і свиний на пасовисках компанії даром. Нема зими анї горяча. Пробуйте тепер, а переконаєте ся, Кольонія має получену з всїма північними стейтами зелїзницею і водою. Найвигіднїйший транспорт.

ДНЯ 25. ЧЕРВНЯ ВІЛЬНА ЇЗДА ДЛЯ КУПУЮЧОГО.

Пишіть до: 68—

NIKNONYJ KOMPOTYK, 216 East 83rd Street, NEW YORK, N. Y.

Через довгі роки, українські робітники (самі мущини) приходили до мого приватного офісу.

ЛИШЕ ДЛЯ МУЩИН

Я є спеціялїст від всїх особистих недуг, як прим. гемороїдів і т. п. Хронічні недуги (у мущин), недуги крови, нирок, мікура і других органів. Нові і старі випадки. Не жіть. Бувайте в офісі д-ра Брайна з українськими шпиталями. Я доставлю ліки. Приїдьте вперше до мене і пишіть тоді, коли тебе терпить. 30 ЛЇТ ДОСВІДУ. „Практика здосьвідчена"

ЛИШЕ МУЩИНИ. При першій візитї Др. Брайн може повнимати Вам, як можете бути вилїчені в можливо найкоротшім часї, а тілком сказо Вам цїну.

В моїм офісї говорить ся також Вашою мовою. Мой адресат:

Dr. BRYAN, 333 East 17th Street, NEW YORK CITY.
(близько 2-ої авеї)

Офіс отворений від 9. рано до 8. попол., в недїлї від 9. до 1. в полудне.

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ ТУТ В АМЕРИЦІ

нема лїпшого ремесла від автомобільного. Я є в праву контактний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете мав вдачні по всї часи. Знаєте, що наша школа є одною з лїпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо взяти до нашого офісу і порахуєте ся з нами. Офіс отворений і в недїлї.

Запишіть ся до нашої школи, — у нас є визнаний-професор Д. Лєгманович.

ARENA AUTO SCHOOL, 146 W. 56th St., NEW YORK, N. Y.

DRELICH BROTHERS COMPANY,
352 MONTGOMERY ST. (cor. Monmouth St.), JERSEY CITY, N. J.

Ваш кредит є добрий!
СКЛАД ҐРАМОФОНІВ І РЕКОРДІВ
з найлїпшої фабрики
COLUMBIA GRAPHONOLA COMPANY
у всяких цїнах від $18.00 і $30.00 і $45.00.

Columbia Graphonola

Також маємо у нашім складї великий вибір рекордів українських, російських, польських, анґлїйських і т. п.

Наш склад є отворений кождого дня від 8. рано до 10. вечер; в недїлї до 3-тої попол.

Родинцї! Купуйте календар Українського Народного Союза, який коштує разом з пересилкою тілько 50 центів.

DR. BROWN дентист, 45 East 7th Street, недалеко парка, NEW YORK, N. Y.

Всякі роботи лїкарсько-дентистичні по умірковавих цїнах. При вилїченю зубів уживаю спеціяльний спосіб для вилїченя, так що пацієнт вовсім не відчуває болю. Офіс заопатрений у всї найновійші інструменти і вайрнно чистий. Цїни легкі.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ЙОГО ОФІС ІСНУЄ ПОНАД 30 ЛЇТ.
117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, очему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невральґію, нервовість, болї крижий, слабость нога, горла і жолудка, ґашель, застуду. Запалене легких або всяку иншу хронїчну недугу. Коли лїкар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛЇКИ $1.00.

За професійну обслугу чисиїть низькі цїни.

Годинн: від 9-ої до 8-ої; в недїлї від 9-ої до 3-ої.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛЇЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ!

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчите нїчого нишого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Гемороїди вілїчимо сїчи без операції і болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжні, скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один доляр заплати, аж Ви зістанете вилїчені. — Годинн: від 10. до 8. У вівторки і суботи від 10. до 8. В недїлї від 10. до 1.

(Близько 75-ої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ФІЛЯДЕЛФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЩИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лїчить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всї недуги крови і скірні вилїчить в як найкоротшім часї так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і лїченя недуги. Він також уживає X-RAY машини яка є необхідна для лїкаря. Перша візита є у него за дармо тому, щоби переконати ся чи можна вилїчити чи нї, позаяк неуилїчимої недуги дїйсно не бувсть лїчити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1835 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 2. попол. Голосість ся особисто, бо почтою не лїчу. Можете говорити по українськи.

ХОРІ ЛЮДИ!

ЗАВДЯКИ ВАШІЙ НЕДУЗІ, ЧИ НЕ СТАЛИСЬ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТЬ.

Я дам ви день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представляю собі сїлких хорих в уме вопіють та сїлких хорих в гроби сумних житє. Коли Вам житє надоїло задля продовгих рокиих лїкарств і коли відчуваєте, що Вам стоїть здоровє стало погіршуєть, старайтесь сейчас звертатись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам лїкованю хворим порадить, що Вам робити, аби Ваше житє охоронити і поносити Вам з вашої недуги. Хтеу уже через 20 лїт з хворим тїлом всї ходили, які: осліпнення, затроєнє крови, недуги жолудка, серця, легких і т. д. 115—138—

Недуги нозові і нервові лїчу та помочию електричних апаратів і „X лучів", через які переглядаю Ваші внутренности. Не кождий X-ray показує ті апарати, хитрого, що вони дуже дорогі. Не покладайте на завтра а сейчас приходіть до нашого лїка!

Dr. Landes, 148 East 22nd Street (між Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 8828

Години приняте: від 10. рано до 8. вечер. В недїлї від 10. рано до 1. попол.

DR. LANDES

149 EAST 22 ST, N.Y.